

VAS ZÍSKALA
MEZINÁRODNÍ
OCENĚNÍ

ROZHOVOR S GENERÁLNÍM
ŘEDITELÉM VAS
ING. LADISLAVEM HAŠKOU

UNIKÁTNÍ STAVBA
KANALIZAČNÍHO VÝTLAKU
V BLANSKU

Obsah

4

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.,
získala excelentní mezinárodní ocenění

strana 5

Hospodaření za rok 2022 – očekávaná skutečnost

strana 6

Kalkulace vodného a stočného pro rok 2023
v režimu nové cenové regulace

strana 8

Kolektivní smlouva zajišťuje zaměstnancům stabilitu

V letošním roce oslavíme třicátiny

strana 9

Motto letošního Světového dne vody je Accelerating
changes, neboli Urychlení změn

Ukončili jsme projekt Léčiva v odpadních vodách
a kalech

11

Papírové puťovky jsou s Ester minulostí

strana 12

Využijte novou službu „VYJADŘOVACÍ PORTÁL“
na našich webových stránkách

strana 13

Zpětný odběr baterií pomáhá šetřit životní prostředí

Mladí kolegové prezentovali zajímavá témata
na Juniorkonferenci

14

Čekají nás nové projekty a hledání nových možností
jejich financování, říká nový generální ředitel VAS
Ing. Ladislav Haška

16

Unikátní stavba kanalizačního výtaku v Blansku
bude nově vyrábět i elektrickou energii

strana 17

Chystá se modernizace a intenzifikace ČOV Žďár
nad Sázavou

strana 18

Dotace ze SFŽP na Znojemsku stále pokračují
– zahájeny další dvě rozsáhlé stavby kanalizace
a ČOV

strana 20

ČOV Boskovice se dočkala rekonstrukce

21

Zahájení projekčních prací na propojování
vodárenských soustav na Znojemsku SV Znojmo
– SV Damnice

strana 22

V Oslavanech proběhla oprava kanalizace
nacházející se v hloubce 6 metrů

strana 23

Bobr vystavěl hráz na heraltickém přivaděči

24

Netradiční výměna vodovodního a kanalizačního
potrubí ve Vranově nad Dyjí

strana 25

Vše se nemusí řešit bouráním

strana 26

Na třebíčské náměstí se vrátily kašny

strana 27

Stavba Intenzifikace ČOV Vranov nad Dyjí získala
2. místo

VAS podpořila 7. ročník soutěže „Jižní Morava čte“

28

Díky nám se dárci krve dočkají elektronického
dotazníku

Dar Nemocnici Nové Město na Moravě

strana 29

Nemocnice Znojmo bude mít nový diagnostický
přístroj

Vánoční plavání s Vodárenskou

Návštěva Mikuláše na dětském oddělení nemocnice
Boskovice a Betany Boskovice

strana 30

Výročí

Úvodní slovo

*Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
dostáváte do rukou letošní první číslo
časopisu Vodárenské kapky. Vydáváme je
v termínu, jak jste zvyklí – blíží se Světový
den vody, máme za sebou další rok a je tak
čas na seznámení se s tím, co je nového
a co proběhlo v uplynulých měsících.*

Jednou z nových věcí pro vás i pro mě je to, že jsem se stal generálním ředitelem této společnosti. Není to ale důvod k obavám z toho, co nás a naši společnost čeká. Naopak, jsem přesvědčen o tom, že za sebou máme nejednoduché období zkoušek (celosvětová pandemie onemocnění CO-VID-19, nečekaná a blízká válka na Ukrajině, při níž jsme si asi všichni uvědomili, jak křehké jsou naše jistoty, k tomu inflace, zvyšující se ceny energií). Nechci se zde již zabývat jen samými problémy a stále se k nim vracet. Věřím totiž, že jsme nakročili ke stabilizaci a že nás již nečeká žádné zásadní zhoršování situace.

Naše společnost je stabilizovaná, jsme připraveni plnit vše, co se od nás očekává a je nutné – tedy zajišťovat zásobování kvalitní pitnou vodou našich odběratelů, odvádět a čistit odpadní vodu, poskytovat naše další služby. A nejen to. Koncem loňského roku jsme byli podrobeni náročnému prověřování, jak si stojíme v konkurenci dalších významných českých i mezinárodních společností, a to v rámci mezinárodního systému hodnocení EFQM, které nás čekalo v souvislosti s hodnotícími kritérii Národní ceny kvality České republiky. A to v její nejvyšší možné verzi, tedy programu Excellence, který je prioritně určen významným strategicky řízeným firmám. V tomto náročném hodnocení, jež vyžadovalo zpracování desítek stran rozsáhlé monitorovací zprávy a následně také třídní návštěvu hodnotící komise, jsme obstáli na výbornou. Z Ministerstva průmyslu a obchodu jsme si tak odvezli nejen uznávané hodnocení Národní cenu kvality, ale také ocenění čtyřmi hvězdami v mezinárodním modelu EFQM.

Činily se ale i naše jednotlivé divize, které společně s vlastníky vodovodů a kanalizací realizovali řadu projektů, zapojili jsme se tradičně i do společenského života a snažili se pomáhat tam, kde je to potřeba. Nebudu zde již vyjmenovávat všechny tyto aktivity, protože se o všem tomto dění dočtete na dalších stránkách tohoto časopisu.

Zmínil bych tedy snad už jen jediné, a to je motto nadcházejícího Světového dne vody – Accelerating changes – tedy Urychlení změn. Toto motto je velmi široké, a tak si dovoluji jen jednu poznámku za sebe, jak jej vnímám. Urychlení změn je podle mého názoru někdy nutné a mnohdy dobré, nemělo by se ale dít bez uvážení a prověření toho, jaké může mít dopady.

Doufám, že na následujících stranách tohoto časopisu naleznete množství zajímavých článků a řadu nových informací.

Příjemné čtení.

*Ing. Ladislav Haška
generální ředitel*

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., získala excelentní mezinárodní ocenění

Naše společnost, která je jedním z největších provozovatelů vodovodů a kanalizací v České republice, získala Národní cenu kvality České republiky 2022 v nejvyšším programu Excellence. Velmi významnou cenu společnosti udělilo Ministerstvo průmyslu a obchodu a Rada kvality České republiky ve 22. ročníku této soutěže.

Rada kvality ocenila ve složitém několikaletém hodnotícím procesu dlouholetou, kvalitní a vysoce profesionální práci a VAS se tak zařadila mezi nejlepší firmy v rámci celé České republiky. Získala titul Úspěšná organizace a čtyři hvězdy pro organizaci užívající EFQM model. Národní ceny kvality patří mezi nejstarší a nejprestižnější ocenění udělovaná v České republice. Tyto ceny se udělují ve více než 80 zemích světa podle mezinárodních schémat uznávání EFQM, které vycházejí z modelu excelence EFQM. Ocenění vypovídá o tom, že jsou takto oceněné firmy na správné cestě k vynikajícím výsledkům, jak si stojí v konkurenčním prostředí a zda mají potenciál se dále rozvíjet. Z pohledu hodnotitelů si VAS vede výborně zejména v těchto oblastech:

- Úzká vazba na vlastníka a zákazníka
- Systémově řízená firma
- Firma pozitivně vnímaná zaměstnanci (dle našich informací z rozhovorů)

- Systematicky rozvíjí schopnosti firmy (rozvoj zaměstnanců, inovace ve firmě)
- Dlouhodobá stabilita firmy a udržitelnost

Vedoucí komise hodnotitelů Ing. Vladimír Braun přiblížil naší společnosti další možnosti pro rozvoj, a to například v oblastech projektového řízení, další modernizace a digitalizace.

„Rada kvality ocenila v naší společnosti zejména transformaci organizace v moderní a inovativní firmu a preferovaného zaměstnavatele, strategické řízení procesů, nadstandardní postupy nejen v oblasti kvality dodávané pitné vody a čištění vod odpadních, ale také v oblastech péče o zaměstnance a jejich odborný růst,“ doplnil výsledky předseda představenstva VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., Ing. Jindřich Král. Podle něj soutěž společnosti poskytla také návod na další směry rozvoje a systematického zlepšování výkon-

nosti a dosažení dalšího pokroku. Hodnotitelé také velmi pozitivně vnímali spolupráci VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., s vlastníky vodárenské infrastruktury. „Právě spolupráci s vlastníky – tedy obcemi, městy a svazky obcí v regionu považují v oblasti provozování vodovodů a kanalizací za zcela zásadní a stěžejní. Díky ní se daří vodohospodářskou infrastrukturu nejen kvalitně provozovat a obnovovat, ale i systematicky rozvíjet a modernizovat sítě i objekty na sítích. Stejně tak spolu dokážeme úspěšně spolupracovat na řešení globálnějších témat, např. dopadů sucha. Proto považují tuto prestižní cenu za ocenění společné, tedy ocenění naší firmy i všech měst a obcí, se kterými spolupracujeme. A samozřejmě náleží i všem našim zaměstnancům, kteří se o ně zasloužili kvalitní a zodpovědnou prací. Z ocenění máme samozřejmě radost, podle mě to potvrzuje správnost cesty, kterou se naše společnost ubírá, což potvrzuje skutečnost, že je to za šest let již čtvrté významné ocenění, které naší společnosti bylo uděleno“, doplnil Ing. Jindřich Král.

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., zvítězila v rámci firem jihomoravského kraje a následně i celé České republiky již v roce 2016 a získala krajskou i Národní cenu za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj a v roce 2018 obdržela Národní cenu kvality v programu START.

Za všechna ocenění, která naše společnost získala, patří poděkování jednak vedení společnosti za odvahu nechat přihlásit se do těchto soutěží, ale také všem pracovníkům VAS, kteří dlouhodobě budují dobré jméno naší firmy.

Oficiální vyhlášení proběhlo ve Skleněném sále na Ministerstvu průmyslu a obchodu

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Hospodaření za rok 2022 – očekávaná skutečnost

Když jsme začínali připravovat podklady pro definování mezních hodnot pro rok 2022 – to bylo v červenci roku 2021, byť v tzv. „covidovém“ období, tak jsme si nedokázali představit v rizikových variantách, s čím se budeme muset v roce 2022 potýkat.

Naše predikce pro stanovení potřeb společnosti, které promítáme do stanovení hospodářského plánu a jako výchozí podmínky pro jednání se smluvními partnery, vycházely z prognózy České národní banky, Komerční banky a Ministerstva financí. Prognóza byla postavena na předpokládané míře inflace ve výši 3,0 %. Při kolektivním vyjednávání jsme se dohodli se zástupci odborových organizací na meziročním růstu průměrné mzdy ve výši 6,0 % k podpoře motivace v ostatních činnostech a motivace k dosažení významných strategických cílů i v oblasti vědy, výzkumu a inovací. Rok 2022 se začal ovšem vyvíjet velice odlišně od všech prognóz. Zásadní dopady do našeho hospodaření měla obecná inflace, která zpětrhala veškeré standardní kontrakty v oblasti dodávek materiálu, chemikálií a dalších vstupů, které se měnily v průběhu roku několikrát.

V průběhu roku 2022 v souvislosti s vývojem inflace a předpokladem dlouhodobější vyšší míry inflace, jsme vstoupili do jednání se zástupci odborových organizací a mimořádně od 1. 7. 2022 provedli po odsouhlasení představenstvem společnosti, zvýšení závazku průměrné mzdy o další 3,0 % v ročním objemu. Podmínkou tohoto zvýšení bylo, že i přes nepříznivou situaci na trhu s materiály a ostatními komoditami, které potřebujeme k provozování, dodržíme základní parametr hospodaření, tj. hospodářský výsledek je plánován na tzv. nezbytně nutné výši, tedy k zabezpečení nezbytných potřeb společnosti.

Zdánlivě, pokud se soustředíme pouze na jedno číslo, a tím je výše dosaženého hospodářského výsledku, může se zdát, že rok 2022 v podstatě nevybočuje z řady úspěšných let posledních dvou strategických období (Strategie 2014–2018 a Strategie 2019–2023), které podnítily vyšší využití vnitřních zdrojů především k realizaci jiných činností než je provozování vodovodů a kanalizací.

Hodnota dosaženého hospodářského výsledku se před zdaněním bude pohybovat na úrovni zisku 80 - 90 milionů Kč. V současné době, kdy tento článek vzniká, ještě probíhá celá řada závěrkových účetních operací a tento výsledek se každý den ještě vyvíjí oběma směry. Po ukončení ještě bude ověřen povinnou auditorskou společností.

Rok 2022 byl čtvrtým rokem plnění přijaté Strategie VAS. Priority Vize společnosti jsou postaveny na dosažení dlouhodobé udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Snažíme se udržet postavení a pozici mezi nejvýznamnějšími provozními společnostmi na českém vodohospodářském trhu, chceme být moderní a inovativní firmou a spolehlivým obchodním partnerem a preferovaným zaměstnavatelem i v takto nelehkých časech, které celá společnost zažívá.

K dosažení Vize společnosti jsou definovány cíle, kterých chceme dosáhnout. Proto při hodnocení roku 2022 bychom měli především vycházet z hodnocení těchto cílů.

Strategické cíle jsou rozděleny do několika dimenzí. Při hodnocení hospodaření se soustředíme především na ty, které mají souvislost s hospodařením společnosti.

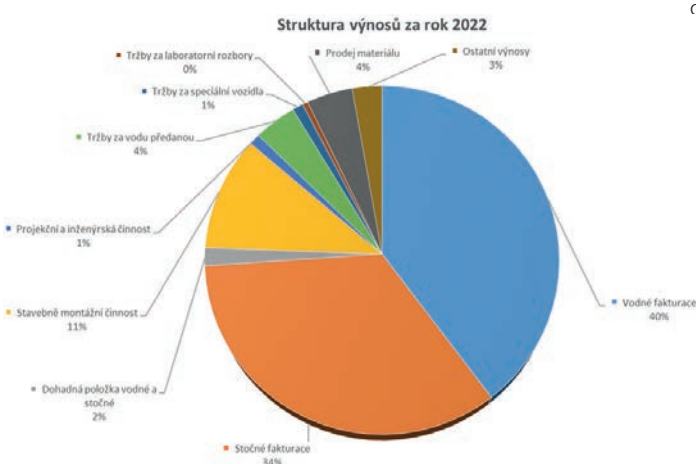
Nejvýznamnější nákladovou položkou je nájemné infrastruktury. Jeho hodnota za rok 2022 překročila hranici 720 milionů Kč a byla vyšší, než stanovil původní plán, o 50 milionů Kč, tzn., že jsme zpět do infrastruktury, jako součást tzv. municipálního přínosu vrátili o 50 mil. Kč více, než jsme původně naplánovali. Nájemné infrastruktury činí cca 36 % z výnosů z vodného a stočného.

Dlouhodobá udržitelnost je dána také schopností zabezpečení prosté obnovy provozního majetku a jeho postupný rozvoj. Za rok 2022 jsme proinvestovali na vlastních investicích více než 60 milionů Kč. Nejvýznamnější investicí bylo zlepšení zabezpečení infrastrukturních objektů napříč celou společností a sacokanalizační vůz na divizi Znojmo. V souvislosti s energetickou krizí připravujeme významné investice v oblasti fotovoltaiky.

Důležitým parametrem Strategie je dosažení obdobných trendů ve vývoji průměrné mzdy ve srovnání s vývoje v České republice. Průměrná mzda za rok dosáhla hodnoty 43 402 Kč za měsíc s nárůstem proti roku 2021 o 8,7 %. Údaje za ČR zatím nejsou za celý rok k dispozici.

Prezentované výsledky hospodaření jsou předběžné, ovšem naznačují, že bude možné nadále navrhnout představenstvu společnosti přiděl do sociálního fondu, navrhnout výplatu dividendy vlastníkům společnosti a bude možné úspěšně pokračovat na realizaci Strategie dlouhodobé udržitelnosti a společenské odpovědnosti.

Ing. Jiří Lidmila, MBA
ekonomický náměstek GR

Kalkulace vodného a stočného pro rok 2023 v režimu nové cenové regulace

Při přípravě kalkulací pro vodné a stočné musíme vycházet nejenom z obecné cenové regulace, ale musíme respektovat i ostatní regulační orgány, které přímo či nepřímo ovlivňují přípravy kalkulací.

Hlavním regulátorem v oblasti cen je Ministerstvo financí, které řídí tuto oblast Zákonem o cenách č. 526/1990 Sb. Na tento zákon navazuje prováděcí vyhláška 450/2009 Sb. Specifické podmínky cenotvorby jsou řešeny vydáváním Cenového věstníku Ministerstva financí, ve kterém jsou zveřejňovány tzv. Cenové výměry MF. Aktuální období se řídí Výměrem MF č. 01/VODA/2022, Výměrem 02/VODA/2022 a Výměrem 03/VODA/2022.

Druhým významným regulátorem, který má vliv na strukturu kalkulace, její náplň a její vyhodnocování, je Ministerstvo zemědělství. To přes Zákon o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. a jeho prováděcí Vyhlášku č. 428/2001 definuje povinnosti provozovatele v této oblasti. Součástí kalkulací je i vazba na hodnotu provozovaného majetku, který se definuje dle Metodického pokynu MZe č.j. 14000/2020-15132 pro výpočet pořizovací ceny objektů majetkové evidence a Metodický pokyn MZe č.j. 9353/2020/15132 pro zpracování a dokládání realizace Plánu financování obnovy.

Protože naprostá většina kalkulací, které provozujeme, je dotčena závazky, vyplývajícími z obdržených dotací v rámci Operačního programu Životní prostředí, jsou kalkulace dotčeny také pravidly vyplývajícími z Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Jedná se o dodržení podmínek nárůstu ceny (projekty v programovacím období 2007-2014) a udržení podmínek tvorby zdrojů na obnovu (projekty v programovacím období 2014+). Projekty mají udržitelnost 10 let po realizaci a ukončení projektu, tudíž jsme povinni všechny tyto povinnosti aplikovat a pomoci vlastníkům splnit sjednané podmínky.

Výměr MF č. 01/VODA/2022 přinesl upravený způsob regulace ceny pro vodné a stočné. Cena je stále tzv. věcně usměrňovanou, tzn. v cenotvorbě lze uplatnit pouze takové náklady, které mají příčinou souvislost s dotčenou kalkulací, jsou obvyklé a nezbytné. Regulace přináší nový výpočet a stanovení přiměřeného zisku, jako odměny za provozování formou tzv. návratnosti kapitálu. Je stano-

vena sazba „odměny“ vztažená k objemu provozovaného majetku, na druhou stranu ale nesmí meziročně vzrůst absolutně tato „odměna“ více jak o 7 %. V našem případě, jestliže je průměrný zisk 2 %, nesmí být zisk příští rok větší o 7 % z těchto 2 %, tj. zisk může být max. 2,14 % ($2\% \cdot 1,07 = 2,14\%$). Bohužel tento systém nám nezajistí srovnatelnou ziskovost se stejně velkými provozními společnostmi, a tudíž budeme muset i nadále pokračovat v tvorbě zdrojů především na obnovu investic (vliv inflace) z jiných zdrojů, než je vodné a stočné.

Nově jsou v tomto Výměru definovány i podmínky pro uplatnitelnost nájemného v kalkulaci. Zásadní novinkou je výše nájemného, která se stává také regulovanou veličinou a musí být v souladu s odpisy, hrazenými opravami, provozními náklady a přiměřeným ziskem. I u přiměřeného zisku platí obdobné podmínky jako u přiměřeného zisku provozovatele.

Jednou z novinek Výměru bylo i povinné zasílání kalkulací před termínem jejich platnosti. Museli jsme pro rok 2023 odeslat kalkulace na MF ČR. V požadovaném termínu jsme odeslali celkem 121 kalkulací pro vodné nebo stočné, či pro vodu předanou nebo vodu převzatou k čištění. Za divize jsme odeslali:

Boskovice – 20 kalkulací
Brno-venkov – 51 kalkulací
Jihlava – 18 kalkulací
Třebíč – 11 kalkulací
Znojmo – 13 kalkulací
Žďár – 8 kalkulací

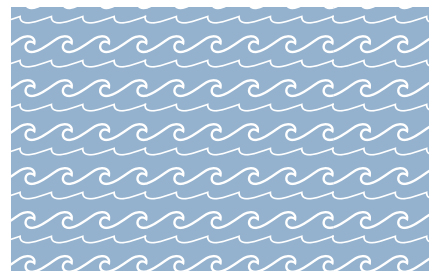
Za celou společnost provozujeme infrastrukturu majetek v celkové výši 55 miliard Kč, kalkulujeme vyplatit ¼ milionu Kč formou nájemného a kalkulujeme celkový zisk ve výši 49 milionů Kč, což je 1,93 % z hodnoty úplných vlastních nákladů.

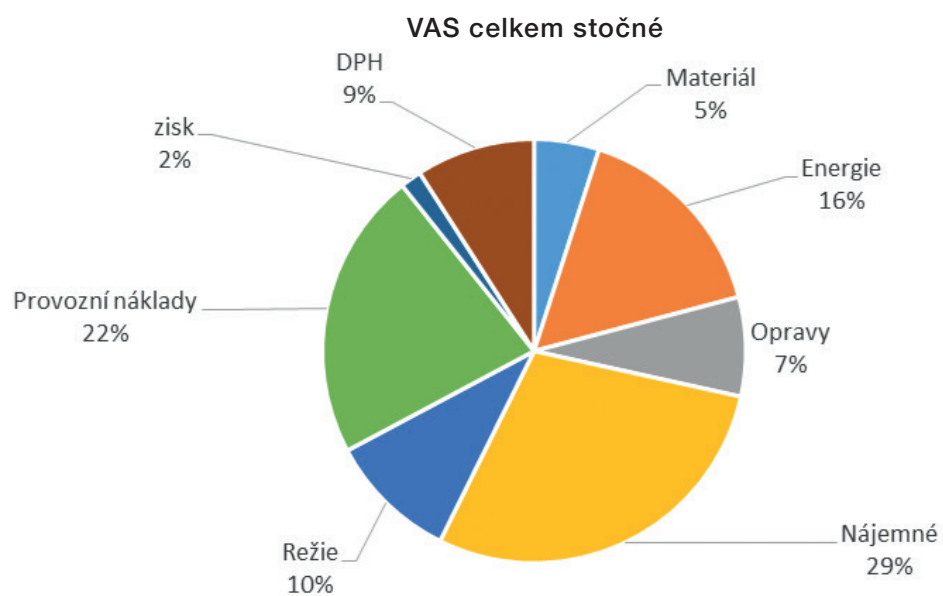
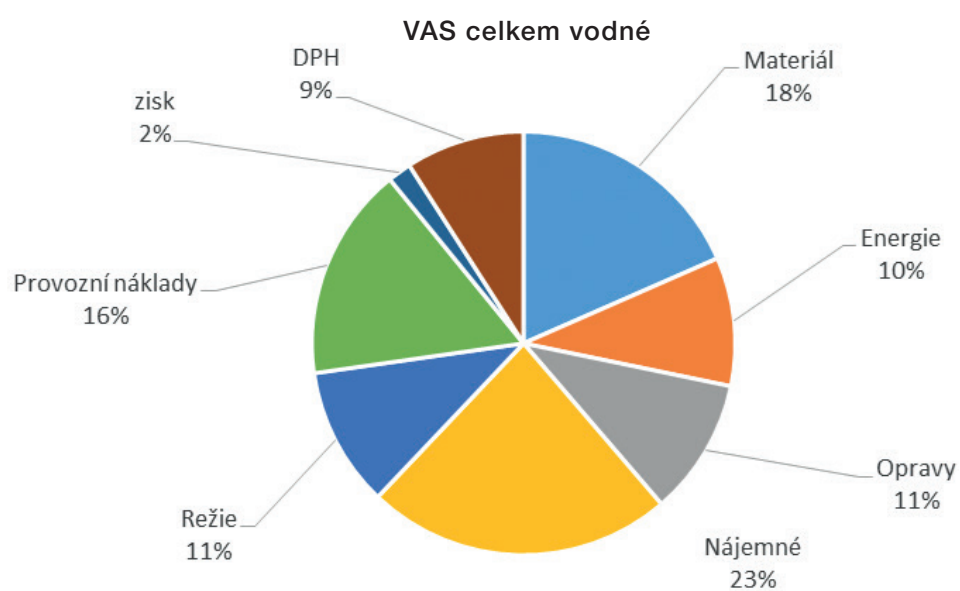
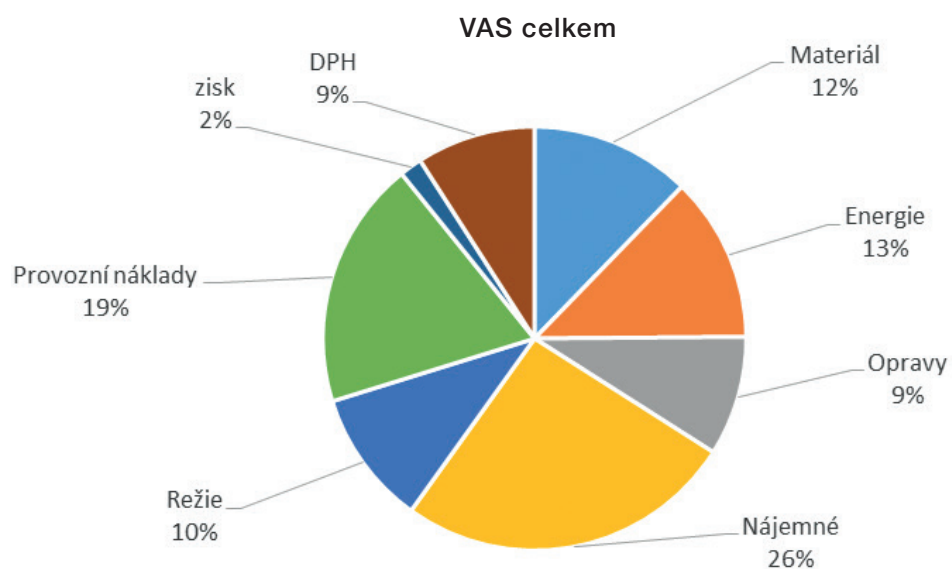
Průměrná cena, kterou ve VAS realizujeme v roce 2023 je 127,96 Kč vč. DPH a tato cena je cca 28 Kč pod tzv. plně obnovitelnou cenou, která by zajistila pokrytí veškerých nutných nákladů a zdrojů na obnovu infrastruktury.

Kalkulace	VAS celkem		
	V	S	celkem
Hodnota infra majetku	26000,674	29010,190	55010,86
Materiál	286,189	65,297	351,486
Energie	152,489	209,149	361,638
Osobní náklady	33,481	48,900	82,380
Ost. přímé náklady	526,029	479,034	1005,063
z toho:			
Opravy obnovující	17,921	9,121	27,041
Opravy ostatní	144,737	90,346	235,083
Nájemné	363,000	379,531	742,531
VR	36,455	38,581	75,036
SR	129,184	91,426	220,610
ÚVN	1384,134	1173,303	2557,437
Zisk	27,905	21,414	49,318
% zisku	2,02	1,83	1,93
voda fakturovaná	24,945	20,000	44,94494
Cena bez DPH	56,60	59,73	116,33
Cena vč. DPH	62,26	65,70	127,96
Plně obnovující cena	69,22	85,06	154,28

Nejvýznamnější položkou kalkulace je nájemné, které v celkové ceně tvoří 26 %. Narostl poměr energií, který je odpovídající vývoji cen a je stanoven na tzv. stropu, jenž by měl platit celý rok 2023. Náklady na energie tvoří 13 % ceny a dosahují 360 milionů Kč. Provozní náklady společnosti tvoří 19 %, tzn. že jsme přímo schopni ovlivňovat včetně režii menší část než je 1/3 nákladů kalkulací vodného a stočného.

Struktura jednotlivých částí nákladů se drobně liší mezi kalkulacemi vodného a stočného. Hlavní rozdíly jsou v materiálu – součástí materiálu ve vodném je nakupovaná voda od povodí či poplatky za podzemní vodu, případně přebíraná voda od jiných provozovatelů (BVK, SMJ), stočné má obecně větší energetickou náročnost, kde podíl energií na ceně je 16 % a především u menších kalkulací, kde je samostatná obec s vlastní ČOV, dosahuje více než 40 % podílu na ceně pro stočné. U stočného je i vyšší podíl nájemného na ceně, oproti tomu realizujeme menší podíl oprav v ceně stočného ve srovnání s cenou pro vodné.

Nový způsob cenové regulace přináší i nový prvek – tzv. vyrovnání. Jestliže dojde k významným změnám kalkulace v průběhu aktuálního roku a mělo by dojít ke změně buď objemu upravených vlastních nákladů (např. v souvislosti se změnou fakturovaných objemů, či vyvolané změně ceny) nebo změně přiměřeného zisku, je povinností provést aktualizaci kalkulace a před platností této kalkulace ji opětovně zaslat na Ministerstvo financí. Po skončení kalendářního roku do 30. 4. musí provozovatel provést porovnání skutečnosti a původní kalkulace, či aktualizované kalkulace. Výsledkem tohoto porovnání je, zda nedošlo k odchylkám skutečnosti tak, že by provozovatel realizoval vyšší profit, než mu stanovila regulovaná kalkulace. Jestli k tomu dojde (např. nepodaří se zrealizovat plánovanou opravu na konci roku, či objem vody dodané je vyšší, než jsme kalkulovali) musí provozovatel provést tzv. vyrovnání. Takto vzniklý rozdíl bude snižující položkou do výpočtu kalkulace pro příští rok. Tato položka bude snižovat uplatnitelnou cenu, tudíž uplatnitelný zisk. V případě, že by tento rozdíl byl větší než je 10 %, je povinností provozovatele tento rozdíl vrátit přímo jednotlivým odběratelům.

Takto navržená regulace má platit v podstatě bez zásadních strukturálních změn po dobu 5-ti let. Přesto bychom se chtěli snažit o vysvětlování a řešení několika problematických okruhů. První je nastavení 7% meziročního možného růstu, který zavádí významnou nerovnost mezi subjekty na trhu a nám neumožňuje financovat prostou obnovu investic. Druhým aspektem je podpora zvýšení efektivnosti celého systému. V současné době, a to na rozdíl od modelů, které byly v minulosti uplatněny v OPŽP, tento systém nepodporuje úspory, provozovatel si nemůže jakýkoliv díl těchto úspor ponechat, ale pokud je na limitu meziročního růstu zisku, tak veškeré úspory musí vypořádat v tzv. vyrovnání. Samostatnou částí je výše pevné části dvousložkové ceny, kdy sazba 15 % je dle našeho názoru nedostatečná a není motivující k plošnějšímu zavádění dvousložkové formy ceny pro vodné a stočné.

Ing. Jiří Lidmila, MBA
ekonomický náměstek GŘ

Kolektivní smlouva zajišťuje zaměstnancům stabilitu

Zachovat všechny stávající benefity pro zaměstnance, ale také zajištění finanční jistoty – to jsou hlavní dva cíle, které naplnila Kolektivní smlouva VAS pro rok 2023. Zajistit obě tyto oblasti přitom nebylo samozřejmostí. Na vyjednávání o kolektivní smlouvě se totiž podepsala celková hospodářská situace v České republice, narůstající inflace a prudký nárůst cen energií promítající se do cen potravin a spotřebního zboží.

„Situace byla složitá už během celého loňského roku. Proto jsme přistoupili již v létě k navýšení platů našich zaměstnanců. Druhé navýšení pak bylo součástí připravované kolektivní smlouvy pro letošní rok. Zároveň se podařilo zachovat stávající benefity pro naše zaměstnance, což považuji za signál, že si našich zaměstnanců vážíme a chceme, aby nás vnímali jako atraktivní-

ho zaměstnavatele, který jim je schopen dát i něco navíc, tedy nad rámec platového ohodnocení,“ uvedl předseda představenstva Ing. Jindřich Král při slavnostním podpisu smlouvy, které se uskutečnilo 15. prosince 2022.

Dlouhodobě tak například VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., poskytuje odměny při životních a pracovních výročích, příspěvky na stravování, sociální výpomoc zaměstnancům a doplňkové penzijní spoření. Zaměstnanci mají také možnost čerpat dvoudenní zdravotní volno, využívat zaměstnanecký program pro telefonní a datové služby nebo si odkoupit nepotřebný majetek firmy.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

V letošním roce oslavíme třicátiny

Psal se rok 1993, bylo 1. prosince. Tehdy se poprvé v odsouhlaseném privatizačním projektu bývalého státního podniku Jihomoravské vodárny a kanalizace objevuje název VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Zároveň dochází k rozdělení akcií této nové společnosti, částečně mezi svazky obcí, další části pro kuponovou privatizaci, pro prodej zahraničnímu zájemci a pro zaměstnanecké akcie. Tehdejší nikomu neznámý název společnosti je dnes, tedy po 30 letech, synonymem pro moderní firmu provozující vodovody a kanalizace na území

tří krajů, která ale zajišťuje ještě řadu dalších služeb jak pro města a obce, tak pro konečné odběratele.

I to je důvod, proč si v letošním roce 30. výročí naší firmy připomenout a oslavit. Během roku se tak připravují celofiremní i divizní akce, jak pro naše akcionáře, odbornou veřejnost a další externí spolupracovníky, tak i pro naše zaměstnance. Třicet let VAS přibližuje například speciálně vydaná publikace k tomuto výročí, veřejnosti chceme ukázat 30 zajímavostí z naší firmy prostřednictvím

speciální infografiky. Při příležitosti oslav bylo vydáno i speciální logo společnosti. Osobní setkání jsou plánovaná například v divadle, na rodinných odpoledních, setkáních zaměstnanců a podobně.

A co popřát naší společnosti do dalších let? Stabilitu, kvalitu, odbornost, prostor pro rozvoj a modernizaci, spokojené zákazníky i zaměstnance. Zkrátka všechno nejlepší.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Motto letošního Světového dne vody je Accelerating changes, neboli Urychlení změn

Setkání, při příležitosti oslav Světového dne vody, pro vodohospodáře z jihu Moravy a Vysočiny organizují letos Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., 29. března v Brně.

Světový den vody by měl být jedním z největších svátků v roce, vždyť „Voda je život“. Voda pokrývá více než 70 % zemského povrchu, přesto je ta pitná pokladem, o který se musíme starat. Svět si každoročně připomíná tento den již od roku 1993. Datum 22. března určila Organizace spojených národů pod vlivem faktu, že velká část obyvatel Země nemá přístup k pitné vodě. Význam svátku je tedy v připomenutí významu vody a potřeby udržitelného nakládání s ní.

Motto letošního světového dne vody je Accelerating changes – Urychlení změn v oblasti vody a hygieny. Za zmínku stojí, že stejné motto pro letošní rok má také Světový den toalet, který připadá na 19. listopadu.

Již v roce 2015 se svět v rámci Agendy 2030 zavázal k cíli udržitelného rozvoje (SGD) č. 6 – slibu, že do roku 2030 bude mít každý člověk zajištěnou vodu a hygienu. Avšak stále miliarda lidí, nespočet

škol, podniků, zdravotních středisek, farem a továren se nemohou rozvíjet, jelikož jejich právo na vodu a hygienu dosud nebylo naplněno. Nejnovější studie ukazují, že by měly vlády situaci řešit čtyřikrát rychleji, aby byl cíl č. 6 udržitelného rozvoje splněn včas, avšak tuto situaci nevyřeší jednotlivec nebo skupina. Voda se týká všech, a proto je potřeba, abychom se všichni v řešení situace spojili. Všichni můžeme něco změnit tím, jakým způsobem vodu v životě používáme, spotřebováváme nebo jak s ní nakládáme. Letos bude představena na konferenci OSN o vodě 2023 tzv. Akční agenda pro vodu, kde budou představeny závazky jednotlivých vlád, firem, organizací nebo institucí. Světový den vody je příležitostí, jak se v zájmu vody sjednotit a společně urychlit pokrok.

Vodohospodáři, ostatní odborníci, ale také starostové z Jižní Moravy a Vysočiny si tento významný den připomenou při slavnostním setkání, které se koná dne 29. března v Quality Hotelu Brno. Během

celodenního programu jsou plánované také odborné exkurze na čistírnu odpadních vod v Modřicích, do historických vododějů na Žlutém kopci nebo realizaci protipovodňových opatření města Brna v Pisárkách a Štýřicích.

Akce je organizovaná vodohospodáři sdruženými do Rady povodí Svatky a organizují je společně VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., Brněnské vodárny a kanalizace, a. s., státní podnik Povodí Moravy a Vířský oblastní vodovod.

K oslavám Světového dne vody se připojí také divize Boskovice, a to 24. března. V rámci odborného semináře pořádají exkurzi na unikátní stavbu kanalizačního výtlaku a následně se setkají zástupci obcí a svazků v Blansku. Na divizi Znojmo připravují 28. března regionální setkání s představiteli obcí.

Ing. Tereza Fialová
referentka marketingu a komunikace

Ukončili jsme projekt Léčiva v odpadních vodách a kalech

Trocha historie

Staré vyspělé kultury využívaly při péči o nemocné především přírodní léčebné prostředky. První zmínky o využití antibiotického efektu plísní jsou známy z Číny 2 500 let před naším letopočtem, kde se v léčbě infekcí využívaly obvyklé s plesnivým sojovým mlékem.

Největší lékař antické řecké kultury a zakladatel vědeckého lékařství Hippokrates (460–377 př.n.l.), žil v době, kdy ve Starém Řecku nastal rozkvět věd a umění. Péče o nemocného spočívala v použití žilou, podávání projímadel a dávivých přípravků. Mezi projímadla se zahrnoval meloun, zelí, ricinus. Močopudné látky představovaly petržel, fenykl, celer, chřest, česnek, cibule. Uspávacími látkami byly rulík, mandragora, zaschlá šťáva z ma-

kovic (opium = řecky šťáva). Navíc se opium používalo při kouřových obřadech v chrámech.

Představu o léčení a ošetřování nemocných v Egyptě si lze vytvořit z dochovaných starých papyrů. Podle zachovaných dokladů existovali ve Staré říši lékaři, kteří získávali vzdělání na lékařských školách. Léčba a péče o nemocné spočívala v podávání močopudných látek, projímadel, léků proti střevním parazitům. V egyptské lékárně existovaly léky používané dodnes – pelyněk, mák, ricinový olej, živočišné tuky apod.

Lékárenství bylo po mnoho století vnímáno jako etablovaná elitní profese vyžadující vzdělání a zkušenosti. Profese, která se těšila uznání a úctě.

Současnost

Rozvoj průmyslové výroby léčiv je datován od poloviny 19. století. Vývoj léčivých látek byl podmíněn rozvojem dalších vědních oborů, zejména chemie, fyziky a biologie. Nejdříve byly využívány bylinné extrakty, později syntetická léčiva s většími účinky, ale také riziky.

Prudký růst počtu a využití léčiv se datuje až do 20. století (inzulín, penicilín, antikoncepce, cytostatika apod.). Dlouho však byla klíčová příprava léčivých přípravků v lékárnách.

Antibiotika jsou látky užívané k terapii a profylaxi infekčních onemocnění vyvolaných bakteriemi.

Baktericidní efekt plísní rodu *Penicillium* zaznamenal v roce 1896 francouzský lékař Ernest

Duchesne, za objevitele antibiotik je však považován Alexander Fleming, který pozoroval potlačení růstu bakterií působením plísně. Svůj objev popsal ve vědecké literatuře v roce 1929 a sloučeninu nazval penicilin. Izolovat penicilin se podařilo až v roce 1940 chemikům Chainovi a Floreymu a v období druhé světové války byl lék dodáván armádě pro léčbu raněných vojáků.

Ve válečném a poválečném období nastal boom ve vývoji nových antibiotik. V letech 1935–1940 byla vyvinuta skupina antibiotik pod názvem sulfonamidy, následně (1941–1946) byla pozornost zaměřena na penicilin, aminoglykosidy, cefalosporiny. Chloramfenikol a antibiotika zařazena do skupiny teracyklinů, makrolidů, linkosamidů byla vyvinuta a uvolněna k použití v období 1947–1952.

V Československu byla výroba penicilinu zahájena v roce 1949, v Roztokách u Prahy. Hlavní roli ve vývoji penicilinu sehrála farmaceutická firma Benjamin Fragner v Dolních Měcholupách, kde se skupině českých vědců podařilo ve válečných podmínkách izolovat pod označením Mykoin BF 510 „první český penicilin“.

Řada infekcí se zařadila mezi choroby, které je možné při včasné diagnostice vyléčit naprosto bez následků. Bakterie si však v průběhu let dokázaly vyvinout účinné mechanismy rezistence. K rozvoji rezistence napomohlo zejména neadekvátní užívání antibiotik. Na přelomu století a tisíciletí byl pozorován zásadní celosvětový nárůst rezistence bakteriálních kmenů k antibiotikům. V současnosti je uplatňována řada doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) nebo zdravotnických výborů Evropské unie pro uvážené užívání antibiotik nejen v humánní medicíně.

Osudu léčivých látek v životním prostředí se věnuje v posledních 20 letech velká pozornost.

Celosvětová spotřeba účinných látek stále stoupá, tyto látky jsou po podání z části metabolizovány a metabolity i léčiva ve stále aktivní formě jsou vylučovány převážně močí z organismu. Léčiva s prošlou dobou použitelnosti jsou v rozporu s doporučením často likvidována spláchnutím do toalety nebo vyhozena do odpadu, část nevyužitých léčiv končí na skládkách domovních odpadů.

V roce 2003 byla založena nezisková evropská koalice nemocnic, zdravotnických organizací, pracovníků místních úřadů, výzkumných / akademických environmentálních institucí. Cílem této organizace je zajistit realizaci udržitelných postupů používání léků na celoevropské úrovni – Health Care without Harm (HCWH) Europe „Zdravotní péče bez poškození“. V současné době organizace zahrnuje 144 členů ve 29 zemích evropského regionu.

Sledování léčiv ve vodním prostředí je dlouhodobě realizováno v rámci Projektu KNA-PPE – (Knowledge and Need Assessment on Pharmaceutical Products in Environmental Waters). Přehled výskytu léčiv byl zdokumentován v mnoha původních publikacích, soubor zahrnuje výsledky z 24 zemí, sledováno bylo 181 látek – farmak.

Projekt VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s. – Léčiva v odpadních vodách

Problematika sledování léčivých látek je opravdu široká a velmi zajímavá. Proto se vedení naší společnosti rozhodlo ověřit výskyt vybraných léčiv v odpadních vodách v rámci provozované infrastruktury. Vlastní realizaci projektu umožnil nákup analytické sestavy (kapalinový chromatograf s hmotnostním detektorem), která je prioritně využívána ke stanovení pesticidních látek v pitných vodách.

Realizace projektu vyžadovala od počátku úzkou spolupráci pracovníků laboratoře a specialistů technického úseku generálního ředitelství.

V prvních fázích projektu byla pozornost soustředěna na výběr farmak a výběr lokalit, které byly následně zahrnuty do sledování.

Výběr léčiv byl ve finále zúžen na skupinu, která svým zastoupením pokrývá významnou škálu farmakoterapeutických vlastností. Jsou to nesteroidní antiflogistika Diklofenak a Ibuprofen, antibiotika Ciprofloxacin a Azithromycin. Výběr byl doplněn dvěma zástupci léčivých látek na snížení hladiny cholesterolu Rosuvastatin a Atorvastatin. Z léků na vysoký tlak, onemocnění srdce byl vybrán Bisoprolol hemifumarate. Ve výběru nechyběla také jedna z nejpoužívanějších účinných látek, Paracetamol.

Na základě předem definovaných kritérií byly vybrány lokality sledování. Pozornost byla zaměřena na čistírny odpadních vod, kde byly očekávané vyšší koncentrace léčivých látek v odpadní vodě s vazbou na specifické producenty, nemocnice, polikliniky apod. V neposlední řadě byla také snaha posoudit, jak ovlivní výskyt sledovaných léčiv rozdílné technologie čištění odpadních vod a různé koncepcie zpracování kalu.

Vzorky byly odebírány na přítoku a odtoku z čistíren odpadních vod: Blansko, Boskovice, Letovice, Ivančice, Tišnov, Tetčice, Třebíč, Jarošovice nad Rokytnou, Znojmo, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou. Na vybraných čistírnách odpadních vod byly odebrány vzorky také na technologických stupních. Bylo analyzováno několik vzorků získaných v rámci monitoringu odpadních vod na stokové síti u nemocnic.

Realizace projektu byla rozdělena do čtyř etap, aby bylo možno postihnout variabilitu výskytu vybraných léčiv v jednotlivých obdobích roku. První etapa začala v říjnu 2021, čtvrtá etapa byla ukončena v letních měsících 2022. Výsledky ze čtyř etap byly doplněny „krátkodobým“ intenzivním sledováním (14 dnů) na čistírnách odpadních vod Třebíč, Blansko, Tišnov v říjnu 2022.

V přípravné fázi projektu bylo odebráno a zpracováno více než 40 vzorků odpadních vod. V rámci pěti etap projektu bylo odebráno a zpracováno více než 230 vzorků odpadních vod a 35 vzorků kalů.

Část vzorků odpadních vod a kalů byla analyzována v laboratoři firmy ALS Czech Republic. Laboratoře této společnosti se i v nadnárodním měřítku analýzou léčiv dlouhodobě zabývají. Výsledky z ALS tak významně rozšířily, doplnily informace o zatížení našich ČOV léčivými látkami.

Výsledky a vyhodnocení jsou zpracovávány ve Zprávě z projektu.

Závěr

Z naměřených a vyhodnocených výsledků jednoznačně vyplývá, že chování léčivých látek v přírodě je ovlivněno mnoha faktory. Vedle primární účinné látky se nachází metabolity, které vznikají biotransformací, i další produkty degradace.

Odbourání některých léčivých látek na ČOV např. Paracetamolu je velmi vysoké téměř 100 %. Naopak u některých farmak např. Diklofenak nebyl proces odbourání vůbec patrný, ba naopak.

Vyhodnocením poměrně velkého množství dat bylo možné potvrdit a doplnit některé závěry, které jsou popsány v dostupných odborných publikacích. Koncentrace léčiv přítomných v odpadních vodách jsou relativně nízké (ng/l–ug/l).

Jedná o však širokou škálu látek, u kterých lze předpokládat i synergický negativní vliv na všechny složky životního prostředí a jejich vstup do odpadních vod je v současnosti téměř kontinuální. Proto je nutné zaměřit se cíleně především na prevenci a dle možnosti také eliminovat rizika negativních dopadů.

Zdroj:

Antibiotika včera, dnes a zítra – Fakultní nemocnice Brno (fnbrno.cz)

Zpráva k projektu VVI léčiva v odpadních vodách a kalech.

RNDr. Zdenka Boháčková
manažer laboratoří

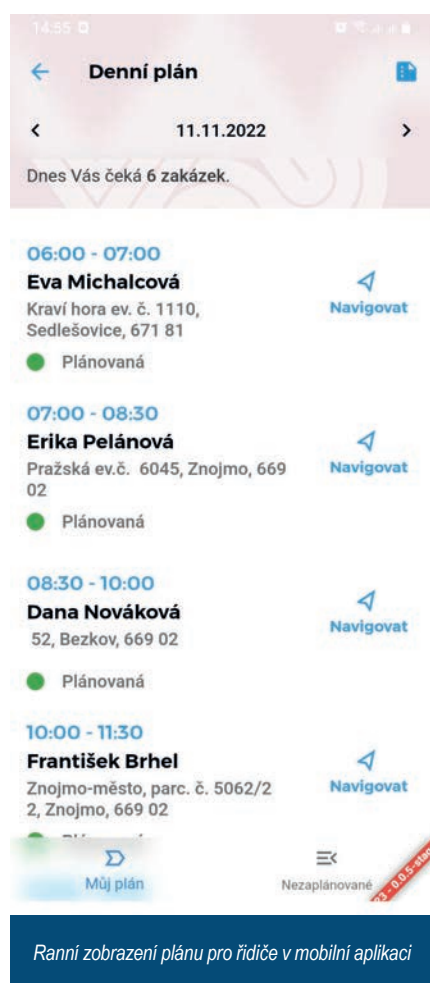
Papírové puťovky jsou s Ester minulostí

Zákazníci na divizi Znojmo a Brno-venkov si již mohou objednat vývoz jímky nebo dovoz pitné vody přes online objednávkový systém Ester. Brzy se také přidají divize Boskovice a Žďár nad Sázavou.

Vývoj online objednávkového systému služeb (Ester) byl zahájen v lednu 2021 ve spolupráci divizí Znojmo, Brno-venkov, Žďár nad Sázavou a laboratořemi generálního ředitelství. O Ester jako novém softwarovém vybavení naší společnosti jsme již informovali v jednom z minulých čísel Vodárenských kapek v době, kdy probíhal vývoj aplikace.

Dnes se můžeme pochlubit, že proces objednávání, plánování a odbavování zakázek týkajících se služeb vývozu jímek a dovozu pitné vody probíhá již zcela přes Ester na divizi Znojmo a Brno-venkov. Na přechod do Ester se v současné době postupně chystají divize Žďár nad Sázavou a Boskovice.

Řidiči, kteří svůj harmonogram prací řeší přes Ester, mají v mobilních telefonech

Ranní zobrazení plánu pro řidiče v mobilní aplikaci

aplikaci, která plně nahradila papírové záznaky o provozu vozidla (puťovky) a zákazkové listy. Všechny potřebné informace o zakázce tak řidiči vkládají do mobilní aplikace. Po dokončení zakázky se data automaticky přenesou do webové části Ester, kde jsou k náhledu nadřazenému pracovníkovi, který dále předává podklady k fakturaci. Zároveň se z dat vytvoří zákazkový list a záznam o provozu vozidla, které jsou opatřeny podpisem, jež nám zákazník dal na místě výkonu. Tyto dokumenty se zasílají automaticky i na e-mail zákazníka. Data o zakázkách se následně přenášejí do provozní informačního systému (PIS), ve kterém ekologická společnost v reportech vidí, jaké množství odpadních vod se v jednotlivé dny dovezlo na konkrétní čistírnu.

Protože Ester už nyní obsahuje velké množství důležitých informací a dat, bude její potenciál nadále rozvíjen ve formě dalších modulů.

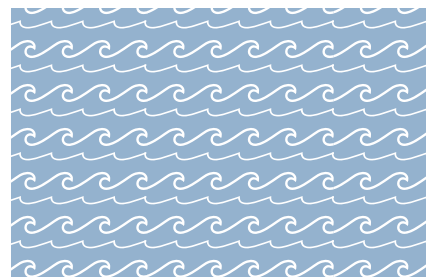
Prvním navazujícím modulem, na kterém již probíhají práce, je Mobilní aplikace pro kanalizaci. Tento modul byl zařazen jako celofiremní projekt a je realizován ve spolupráci divizí Znojmo a Brno-venkov. Tento modul bude rozdělen do tří podmodulů: Deratizace, Monitoring sulfanu a Revize šachet. Každý z nich bude obsahovat kompletní workflow, tedy automatizaci celého procesu při výkonu pracovních činností vztahených k jednotlivým modulům. Modul Deratizace bude zaznamenávat historii pokládek návnad v rámci deratizace kanalizační sítě. Zaměstnanci kanalizací tak budou mít detailní přehled o prováděné deratizaci na kanalizační síti a budou tak moci jednodušeji vyhodnocovat efektivnost deratizace. Dalšími moduly budou Monitoring sulfanu a Revize šachet. Zaměstnanec provozu kanalizačních sítí díky vytvořené aplikaci pro oba moduly bude moci přímo v terénu zaznamenat do svého mobilního telefonu stav kanalizační šachty znehodnocené sulfanem nebo může provést revizi technického stavu kanalizační šachty. Zadaná data budou následně automaticky propsána do databází provozu. Moduly tak přinesou rychlý přehled o prováděných činnostech na síti, zaměstnanci provozu kanalizací budou mít

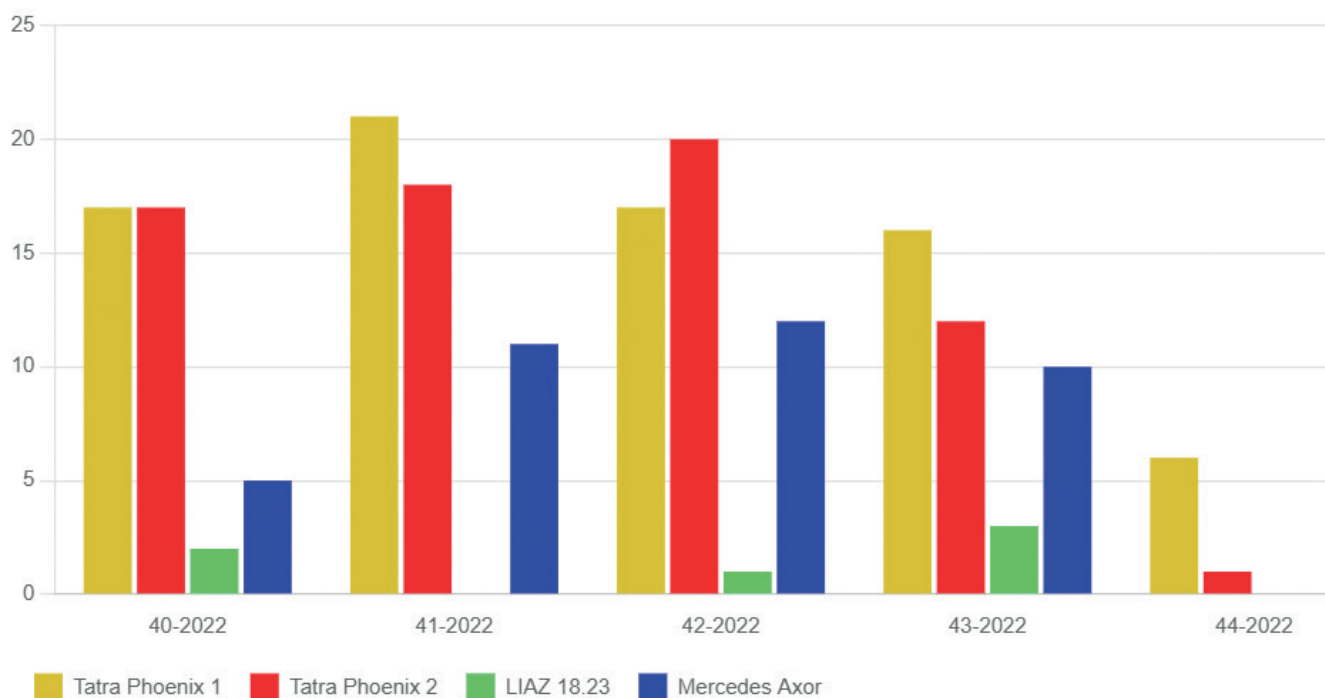
kvalitní online evidenci stavu kanalizační sítě, ale také bude na základě těchto informací docházet k plánování kontrol kanalizační sítě a jejich objektů.

Druhým nově vytvořeným modulem v SW Ester bude modul Poskytování dat z Centrálního vodárenského dispečinku (CVD). Pilotní verze se chopila divize Znojmo s cílem zajistit rychlou dostupnost technických a provozních informací o vodovodní a kanalizační síti pro naše nejdůležitější zákazníky – tedy pro svazky a obce, ve kterých provozujeme vodohospodářskou infrastrukturu. Důvodem vzniku tohoto modulu byl právě požadavek ze strany zástupců svazků a obcí na možnost dostávat „čerstvé“ informace o stavu jejich vodohospodářské infrastruktury a mít tak možnost pružně reagovat na případné podněty ze strany občanů jimi řízených obcí. Po automatickém sběru dat z našich hlavních informačních zdrojů (Geo SCADA, Provozní informační systém (PIS), evidence poruch EP2000) a doplnění dat z provozního deníku CVD bude automaticky měsíčně generován a e-mailem zaslán report o síti či daném objektu na předem zadaný kontakt dotčené obce. Současně bude pro každou obec neustále k dispozici personalizovaná webová stránka zobrazující důležitá data o vodohospodářské infrastruktuře obce. Díky tomuto modulu tak vznikne moderní komunikační kanál dle trendů digitalizace, který bude obsahovat prvky automatizace přenosu dat ze zdrojů třetích stran a jehož velkým přínosem tak bude pozitivní vnímání VAS.

Ing. Michaela Fialová
plánovačka divize Znojmo

Ing. Lenka Zohn
vedoucí útvaru ředitele divize Znojmo

Jeden z reportů pro uživatele softwaru Ester znázorňující týdenní počet zakázek na jednotlivých vozech

Využijte novou službu „VYJADŘOVACÍ PORTÁL“ na našich webových stránkách

V loňském roce zprovoznila VAS na svých webových stránkách první část služby Vyjadřovacího portálu „Poskytnutí informace k existenci sítí“.

Prostřednictvím této služby zasláme žadatelům informace o poloze inženýrských sítí, zařízení a objektů provozovaných naší společností. Zpracovává je automatický systém (robot) a mají pouze informativní charakter o skutečnostech, zda se v zadaném území nachází či nenachází zařízení v provozování naší společnosti, či jeho ochranná pásma. Tuto informaci nelze použít pro potřeby stavebního či jiného řízení v případě, že se v zadané oblasti nachází zařízení provozované VAS. Pro využití této služby je nutné se zaregistrovat. Žádost je vyřízena zpravidla v řádu desítek minut. V rámci zkvalitnění a zrychlení našich služeb nejsou tyto informace o provozovaných sítích poskytovány jiným způsobem (email, papírové žádosti, telefonicky). Rozsah oblasti pro zpracování požadavku je omezen do 180 000 m².

V roce 2023 chystáme další službu pod hlavičkou „Vyjadřovacího portálu“ nazvanou „Vyjádření k projektovým dokumentacím“. Po přihlášení se do klientské zóny zadá žadatel do připravených formulářů informace o stavbě, stavbu lokalizuje v mapě, připojí projektovou dokumentaci v elektronické podobě a po zkontrolování zadaných údajů vše odešle do úložiště Vyjadřovacího portálu. Na straně VAS zkontroluje náš technik zadané údaje, projektovou dokumentaci a pokud jsou údaje kompletní a dokumentace je v pořádku, vypracuje vlastní vyjádření k zaslání projektové dokumentaci. Při zpracování vyjádření maximálně využíváme žadatelem zadaných informací. Rovněž využíváme předpřipravených šablon pro různé druhy dokumentací. Elektronicky podepsané vyjádření VAS zašle náš technik do úložiště, následně systém au-

tomatically upozorní emailem žadatele, že je jeho žádost zpracována a vyjádření si může na zaslaném odkaze stáhnout.

Očekávaným přínosem služby bude zrychlení procesu od žádosti po zaslání vyjádření.

Tato služba je zatím v testovacím režimu pouze pro divizi Boskovice. Po ukončení testování se budou v průběhu roku 2023 postupně připojovat i ostatní divize. Cílem je, aby byly všechny žádosti o vyjádření k projektové dokumentaci zpracovávány prostřednictvím „Vyjadřovacího portálu“.

Ing. Pavel Mikulášek
výrobně-technický náměstek divize
Boskovice

Zpětný odběr baterií pomáhá šetřit životní prostředí

Když hodíte použitou baterii do popelnice na směsný odpad, skončí na skládce nebo ve spalovně. V obou případech se z ní uvolňují škodlivé látky, včetně těžkých kovů, které znečišťují ovzduší, půdu, podzemní a povrchové vody. Když ale absolvujete pár kroků navíc k nejbližšímu sběrnému místu, pak nejenže přírodu neznečišťujete, ale navíc ji šetříte, protože díky recyklaci z použitých baterií získá-

váme druhotné suroviny, zejména kovy, které mohou sloužit k výrobě nových produktů. Recyklace je proces, jehož prostřednictvím jsme schopni ze 100 kilogramů baterií získat 74 kilogramů druhotných surovin, které znovu slouží lidem k užítku.

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., má také sběrná místa a za loňský rok jsme ke zpětnému odběru a následné re-

cyklaci odevzdali celkem 44 kg odpadních baterií. Z tohoto množství bylo recyklací získáno 33 kg druhotných surovin, které budou využity při výrobě nových produktů

Děkujeme, že třídíte.

Ing. Tereza Fialová
referentka marketingu a komunikace

Mladí kolegové prezentovali zajímavá témata na Juniorkonferenci

Naši mladí specialisti z jednotlivých divizí VAS měli příležitost prezentovat zajímavá témata na Juniorkonferenci, konané 23. února v hotelu Happy Star v Hnanicích.

Akci organizuje Sdružení obcí, vlastníků vodohospodářské infrastruktury (SOVVI) společně s VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s.

Cílem konference je předávání zkušeností mezi jednotlivými vodárenskými společnostmi sdruženými v SOVVI, výměna informací, ale také navazování kontaktů

mezi odborníky, a to z řad mladších i starších specialistů.

Svůj příspěvek prezentovali nejen kolegové z vodárenských společností, ale také studenti z Vysokého učení technického v Brně. Prezentace se věnovaly velké škále odborných témat, jako například Toxicita odpadních vod a havárie na ČOV Blansko,

Posouzení možných variant pro nakládání s čistírenskými kaly, Podtlaková kanalizace z pohledu dispečinku a provozu, Pluhování vodovodu nebo Riziková analýza v praxi.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Účastníky Juniorkonference přivítal předseda představenstva Ing. Jindřich Král

Kolegyně z divize Brno-venkov přednášela na téma Řešení zhoršené kvality pitné vody v Ostopovicích

Čekají nás nové projekty a hledání nových možností jejich financování, říká nový generální ředitel VAS Ing. Ladislav Haška

První lednový den usedl do křesla generálního ředitele VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., Ing. Ladislav Haška, který do té doby působil ve funkci výrobního náměstka generálního ředitele. Nahradi tak ve funkci Ing. Lubomíra Gloce, jenž od nového roku působí ve funkci prokuristy SVKMO s.r.o.

Kudy se bude společnost dle představ nového generálního ředitele ubírat? "VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., je významným provozovatelem vodárenské infrastruktury, je strategicky řízenou společností a má nastavené jasné řídicí i technologické postupy. Postupně se vše vyvíjí, naplňujeme požadavky našich akcionářů, reagujeme na celospolečenské trendy, na ekonomický vývoj, energetickou situaci nejen v České republice, ale ve celé Evropě. Reagujeme také na novou legislativu a její požadavky. Není to tedy tak, že bych já nebo kdokoliv jiný, kdo by nastoupil do funkce generálního ředitele, mohl vše měnit, jak se říká, od podlahy. Pro mě to znamená, že budu především pokračovat v tom dobrém, co má VAS nastavené, a měnit to, co změnu potřebuje," přiblížil generální ředitel Ing. Ladislav Haška.

Co konkrétního společnost nyní čeká? Jaké jsou vaše hlavní úkoly?

Rok 2023 je rokem, kdy končí Strategie VAS 2019–2023. Jsme tedy v okamžiku, kdy budeme analyzovat, co se za strategické období podařilo zrealizovat, zda byly v této strategii správně nastavené směry vývoje společnosti a co naopak strategické období přineslo zcela nečekaně, případně zda se něco naplnit nepodařilo. V roce 2018, kdy vznikala aktuální strategie, jsme si nikdo z nás nedovedl představit, že se můžeme setkat s pandemií onemocnění, které zcela zastaví naše běžné fungování a uzavře téměř celý svět. Když už to vypadalo, že se blýská na lepší časy a naučili jsme se s nemocí bojovat, přišla válka na Ukrajině, energetická krize. Do toho se začala řešit problematika Green Dealu a Taxonomie, jež se velmi významně dotýká také vodárenství a naší společnosti. Přesto strategii plníme a naplníme, a to v oblasti provozní i ekonomické. Vytvořit ale novou strategii pro následující období nebude jednoduché, bude složité předpokládat, jak a kam se budou výše zmiňované vnější vlivy vyvíjet. Na ce-

Ing. Ladislav Haška vystudoval Vysoké učení technické v Brně, obor stavební inženýrství. Od roku 1985 pracoval v Ingstavu Brno, následně přešel v roce 1992 do Brněnských vodáren a kanalizací, a.s. Zde prošel celou řadou profesí, od roku 2011 působil jako generální ředitel této společnosti. Od roku 2016 pracuje ve VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., nejprve jako vedoucí projektů, následně od roku 2018 jako technický náměstek generálního ředitele. Od 1. 1. 2023 je generálním ředitelem VAS.

lospolečenskou strategii pak budou navazovat i další dílčí strategie, které rozpracují jednotlivé oblasti – obchodní činnosti, informační systémy a technologie, personalistiku a marketing. Vše bude vznikat ve spolupráci s vlastníky tak, aby společnost reagovala na jejich vize a požadavky.

Vyjmenoval jste řadu problematik. Nezapadlo ale sucho...

Klimatická změna je samozřejmě další oblastí, kterou nemůžeme opomínat. I zde ale nemůže naše společnost zůstat v připravovaných opatřeních osamocena. Budeme pokračovat ve spolupráci s krajskými úřady na jihu Moravy i na Vysočině v projektu Propojování vodárenských soustav. Klíčové bude nejen projekt detailně připravit a předjednat, ale především na něj sehnat finanční prostředky. Bude to ale i o menších, místních projektech, při nichž budeme s vlastníky vodárenské infrastruktury hledat nové, vydatnější zdroje, budeme rozšiřovat skupinové vodovody, budeme se připravovat technologicky na to, abychom byli schopni vyrábět kvalitní pitnou vodu i ze zdrojů, kde bude zhoršená kvalita surové vody. K tomu budeme pečlivě sledovat dotační tituly a hledat finanční zdroje.

Vodárenství ovlivňují vysoké ceny elektrické energie, chemikálií a dalších vstupů. Jak na to bude reagovat VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.?

Zdražení všech komodit, ale především elektřiny, se nás výrazně dotklo už pro letošní rok. Nárůst cen byl tak výrazný, že jsme byli nuceni promítnout to i do ceny vody pro konečného zákazníka. Jsem rád, že ještě před energetickou krizí jsme pracovali na opatřeních a hledali různé alternativy, jak elektrickou energii šetřit. Na některých objektech už využíváme a máme nainstalované solární panely, na čistírnách odpadních vod využíváme

kogenerační jednotky, přistoupili jsme k instalaci ekonomičtějších spotřebičů, žárovek a podobně. V těchto aktivitách musíme pokračovat, protože pro provozování vodovodů a kanalizací a zejména pro čištění odpadních vod je dostatek elektrické energie zásadní. Opět i zde nás čeká příprava projektů a hledání dotačních prostředků na tyto aktivity. Na druhou stranu je potřeba zdůraznit, že pouze elektrickou energii z alternativních zdrojů nelze pro naše potřeby využívat, naše technologické celky pracují převážně 24 hodin denně 7 dní v týdnu, ať už svítí nebo nesvítí slunce nebo fouká či nefouká.

Společnost tvoří i její zaměstnanci. Máte pro ně nějaké dobré zprávy?

Podle mě zaměstnanci zaznamenali už v pololetí loňského roku to, že nám na nich záleží. Projevilo se to reakcí naší společnosti na neskutečný nárůst inflace a nárůst cen za energie, kdy se vedení společnosti rozhodlo navýšit zaměstnancům neplánovaně mzdy. Na nelepších se skutečnost v České republice pak reagovala i letošní Kolektivní smlouva. Podařilo se v ní nastavit další navýšení mezd, ale také zachovat všechny dosavadní benefity, kterými byli naši zaměstnanci i v dobách příznivějších motivováni. V loňském roce byl také ukončen projekt vzdělávání našich zaměstnanců, jež byl spolufinancován z Operačního programu Zaměstnanost. Díky těmto dotacím se podařilo proškolit velké množství zaměstnanců a zároveň ušetřit nemalé peníze, které společnost dříve do vzdělávání zaměstnanců investovala. Proto bych si do budoucna přál, abychom i v této oblasti využívali možnosti dotací.

Jaké se chystají aktuální projekty ve společnosti?

Projekty pro vědu a výzkum byly realizovány už i v tomto strategickém období a počítáme s tím, že budou i nadále pokračovat. Jedná se buď o celofiremní projekty nebo o projekty divizní. Cílem je, abychom přímo v naší společnosti byli schopni věnovat pozornost nejen běžným pracovním činnostem, ale hledali i nové možnosti, nové metody, moderní technologie. Projekty se v rámci naší společnosti řídí firemními pravidly - máme přijatou metodiku řízení projektů a je maximální snahou řešit především projekty s celofiremním benefitem. Jeden z nejrozsáhlejších projektů je projekt Provozně informačního systému (PIS), dalším je pak projekt Ester slou-

žící pro objednávky a vyřizování služeb, které poskytujeme. K dalším projektům patří například projekt Léčiva v odpadních vodách, nový vyjadřovací portál, docházkový a stravovací systém a řada dalších. Za zmínku stojí i dokončené projekty - Transformace čistírenských kalů na hnojivo, technické zhodnocení betonových šachet za kanalizačními výtlaky nebo mobilní aplikace GIS.

Rok 2023 je rokem, kdy si připomeneme 30 let od založení společnosti. Budou nějaké oslavy?

Výročí společnosti si určitě připomeneme, chystáme různé aktivity, ať pro veřejnost, naše akcionáře i naše zaměstnance. Část akcí budeme připravovat celofiremně, část se uskuteční na divizích. Výročí firmy připomíná výroční logo, historické okamžiky si připomeneme prostřednictvím publikace. Setkáme se také na kulturních akcích. Myslím si, že se máme společně na co těšit.

Pojďme trochu odlehčit téma. Co si jako první představíte, když se řekne voda? Co pro Vás voda znamená?

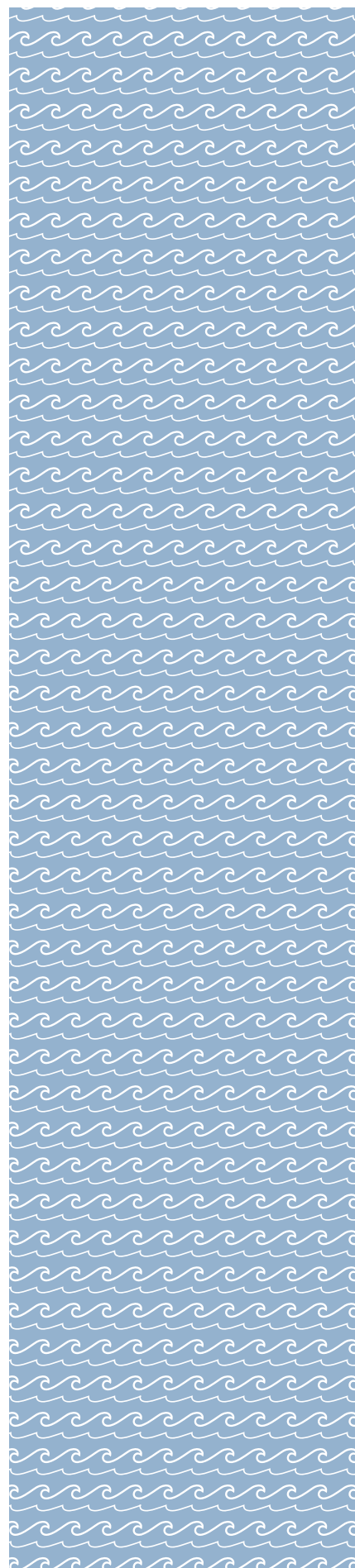
Voda je pro mě symbolem něčeho, co je životně důležité. Mám ji rád ve všech podobách, nejvíce ale v podobě sněhu.

Vaše funkce vyžaduje nepochybně velké pracovní nasazení. Prozradíte nám, jak odpočíváte, jak trávíte volný čas?

Můj původ je v prostředí konce Vysočiny a počátku Vrchoviny. Toto prostředí je mi velice blízké, mám to tam rád a proto tam trávím každou možnou volnou chvíli. Velmi rád se zapojuji do aktivit, které mi nejsou úplně vlastní, ale o to větší radost mám, když se mi podaří dobrý výsledek. Velmi se mi zalíbila práce se dřevem, ke kterému jsem si našel vztah a je jedno, jestli ho opracovávám do podoby nějakého drobného výtvaru či ho připravuji na zimní období. Mám velkou radost, pokud se mi podaří restaurovat jakýkoliv nábytek, který byl již určen na likvidaci a já ho dostanu do podoby a stavu, že může sloužit dále.

Nejsem příliš sportovní typ, ale rád si zalyžuji, projedu se na kole či si zajdu s přáteli na golf.

**Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace**

Unikátní stavba kanalizačního výtlaku v Blansku bude nově vyrábět i elektrickou energii

Vedle sledované stavby nového mostu v Blansku probíhala letos také mimořádně významná vodohospodářská stavba nového kanalizačního výtlaku a malé vodní elektrárny (MVE).

Tato stavba byla technicky velmi náročná, protože je situovaná do velmi úzkého údolí na okraji Blanska mezi řekou Svitavou a železnicí. Stavbu by nebylo možné realizovat za provozu na železniční trati mezi Blanskem a Brnem, vodohospodáři proto využili roční výluky na tomto železničním koridoru. Stavba je zároveň technickou zajímavostí, protože bude vyrábět elektrickou energii a šetřit tak životní prostředí. Veškeré náklady vyšly na 120 milionů Kč, investorem byl „Svazek vodovodů a kanalizací měst a obcí“, z rozpočtu města Blanska ani okolních obcí nebylo nutné čerpat žádné finanční prostředky.

Unikátem kanalizační sítě v Blansku je umístění čistírny odpadních vod na kopci. Je to jediná takto postavená čistirna odpadních vod v České republice. Díky značnému výškovému rozdílu je však technicky i ekonomicky náročné dopravovat odpadní vody. Ty jsou nejen z Blanska a jeho místních částí, ale také z obcí Ráječka, Spešova a Olomučan kanalizací přiváděny na okraj Blanska, odkud jsou čerpány na tuto čistírnu umístěnou nad zatopeným lomem, o 35 m výše nad údolím Svitavy.

Dopravu odpadních vod na čistírnu odpadních vod zajišťuje čtveřice čerpadel v objektu čerpací stanice Kamenolom. Původní potrubí kanalizačního výtlaku profilu DN 400 vedlo ve složitém nepřístupném terénu mezi řekou a dráhou, přímo v patě železničního tělesa.

Dlouhodobě plánovaná přeložka tohoto kanalizačního výtlaku byla možná pouze při výluce dopravy na železniční trati. A tak byla tato vodohospodářská stavba

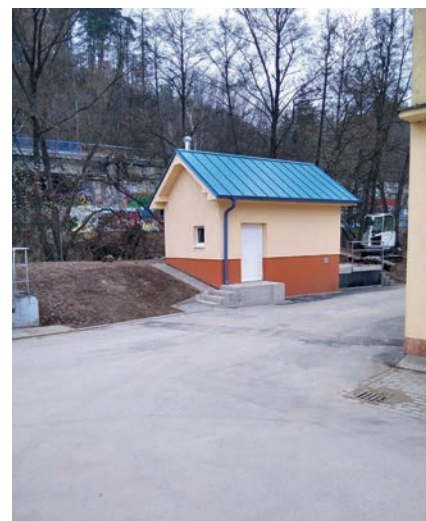

Patka trakčního vedení po odstranění původního kanalizačního výtlaku

po dohodě se Správou železnic systémově zařazena do obří stavby rekonstrukce železničního koridoru v období 2021–2022. Účelově byla stavba rozdělena na tři etapy, každá s vlastním stavebním zhotovitelem.

Nově navržený kanalizační výtlak z liti nového potrubí dimenze DN 400 je veden areálem čerpací stanice Kamenolom, podchází vodní tok Svitava a pokračuje po levém břehu řeky Svitavy okolo opěrné zdi krajské komunikace k vodnímu skluzu v řece Svitavě. Před skluzem kříží kanalizační výtlak DN 400 opět řeku Svitavu. Navržené potrubí poté podchází železniční trať. Potrubí je pod drážním tělesem uloženo v kolektoru.

Na výstupu za kolektorem navazuje nadzemní vedení potrubí opatřené tepelnou

Objekt MVE před dokončením

izolací z PUR pěny. V areálu ČOV končí potrubí v primární usazovací nádrži. Celková délka výtlaku DN 400 činí 662 m. Součástí výtlaku jsou i tři kalníkové šachty, jedna vzdušnicková šachta a dvě propojovací šachty.

Nově je navrženo také využití výškového umístění čistírny k výrobě elektrické energie. V souběhu s novým kanalizačním výtlakem je uloženo přívodní potrubí DN 300 na malou vodní elektrárnu. Vlastní elektrárna je umístěna v areálu čerpací stanice Kamenolom. Pro zajištění konstantního nátoky na tuto elektrárnu je v areálu čistírny odpadních vod vybudována nová vyrovnávací nádrž o objemu 400 m³. Stavebně je nádrž navržena také pro osazení třetího stupně čistění odpadních vod na čistírně.

Potrubí kanalizačního výtlaku a přívodního potrubí na vodní elektrárnu jsou ve dvou propojovacích šachtách propojeny tak, aby při odstávkách části výtlaku DN 400 byla vždy zajištěna doprava odpadních vod na čistírnu.

Malá vodní elektrárna je vystrojena dvojicí turbogenerátorů se samostatným provozem nebo během zvýšených odtoků z čistírny odpadních vod ve společném provozu.

Kolektor pro kanalizační potrubí a vedlejší propustek pod dráhou

Uložení nadzemního vedení potrubí

V sestavě turbogenerátorů jsou důmyslně použita čerpadla v turbínovém provozu, výrobky firmy ISH PUMPS Olomouc. Základním parametrem každého turbosoustroje je výkon 11 kW, hltnost turbíny 50 l/s a účinnost hydraulické části 85 %. Vyrobená elektrická energie je napojena do elektroinstalace ČS Kamenolom. Roční výroba EE v MVE bude 70 MWh, což představuje 25 % spotřeby elektrické energie čerpací stanice Kamenolom.

Stavba byla zahájena v únoru 2022, termín dokončení je do konce roku 2022. Investorem stavby je „Svazek vodovodů a kanalizací“ měst a obcí a generálním projektantem je společnost VH atelier spol. s r.o. Zhotoviteli stavby jsou – I. etapy IMOS Brno a.s., II. etapy Sdružení „AdaBla“ (OHLA ŽS a.s., FIRESTA - Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., TRAMO RAIL a.s.) a III. etapy Dopravní stavby Brno

s.r.o.. Technický dozor stavebníka zajišťuje - I. etapa AP INVESTING s.r.o. + Vodárenská akciová společnost, a.s., II. a III. etapa VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Celkové investiční náklady stavby 120 milionů Kč bez DPH. Pro žádnou část této investice nebylo nutné čerpat peníze z městského rozpočtu Blanska ani přilehlých obcí.

Ing. Jindřich Král,
předseda představenstva

Ing. Pavel Mikulášek
výrobně-technický náměstek divize Boskovice

Ing. Josef Vágner
investiční referent, projektant divize Boskovice

Chystá se modernizace a intenzifikace ČOV Žďár nad Sázavou

Z důvodu nevyhovující kapacity a stále se zvětšujícím rozvojem města se čistírna odpadních vod ve Žďáru nad Sázavou dočká rekonstrukce. Projekt „Modernizace a intenzifikace ČOV Žďár nad Sázavou“ zpracovala firma DUIS s. r. o., zhotovitelem je pak Metrostav, a. s.

Stávající čistírna odpadních vod (ČOV) ve Žďáru nad Sázavou o kapacitě 34 500 EO je mechanicko-biologickou čistírnou odpadních vod s anaerobní stabilizací kalu. Původní ČOV byla vyprojektována v roce 1960, postavená byla v období 1961 až 1964 pouze na odbourání uhlíkatého znečištění a měla kapacitu 25 000 EO. První rekonstrukce ČOV byla projektována v roce 1995 a byla vybudovaná v letech 1996 až 1998.

Od roku 2015 bylo provedeno několik posudků na porovnání původních návrhových projektovaných parametrů ČOV

a skutečných stávajících parametrů ČOV. Z posudků vyplynulo, že je ČOV hydraulicky i látkově přetížená a není dlouhodobě schopná vyhovovat požadavkům rozvoje města a napojování přilehlých obcí. Studie vypracovaná VUT v Brně vypočítala stávající kapacitu biologického stupně čistírny na pouhých 20 399 EO.

Z další studie, kterou vypracovala firma DUIS s.r.o., „ČOV Žďár nad Sázavou – modernizace a intenzifikace“ vyplynulo, že současná velikost ČOV je 23 300 EO a je absolutně nedostatečná. Stávající ČOV již dlouhé roky nevykazovala uspo-

kojivé výsledky v odstraňování znečištění z toho důvodu, že její hydraulická a látková kapacita již byla vyčerpána. V průběhu posledních let ČOV neplnila limity hodnot koncentrací, zejména v ukazatelích NL, Ncelk a provozovatel VAS dostával sankce ze strany ČIŽP (Česká inspekce životního prostředí).

Důvody pro zahájení prací na rekonstrukci a intenzifikaci ČOV byly jednoznačné, čistírna byla vzhledem k přítékajícímu znečištění na hranici svých kapacitních možností a nebyla schopna pokrýt rozvoj města a připojování dalších obcí. Samozřejmě i technologická a strojní část byla důvodem rekonstrukce.

Rekonstrukcí navržené ČOV dojde k navýšení množství čištěných odpadních vod z 200 l/s na 220 l/s a bude navýšena kapacita na 39 400 EO. Dále bude vyřazen přepad dešťových vod za usazovací nádrží. Tento objem bude zachycován v dešťové zdrži. Dojde k napojení nových obyvatel (Počátky, Vysoké, Hamry nad Sázavou).

Projekt „ČOV Žďár nad Sázavou – modernizace a intenzifikace“ od firmy DUIS s.r.o., vypracoval koncepci rozvoje areálu až k roku 2040 v pěti postupných variantách. Díky finanční náročnosti se rozpracovala pouze první varianta Y – posílení biologického stupně. V neposlední řadě tato varianta vykazuje dobrou etapizaci,

Původní nevyhovující stav čistírny odpadních vod

tj. postupnou výstavbu nových objektů při zachování provozu ČOV. Na tuto variantu půjde v budoucnu navázat i s ostatními technologiemi (sušení kalu, písková linka, třetí stupeň čištění). Konceptce umísťuje objekty s nejvyšší zátěží na okolí (zápach) do maximální vzdálenosti od obytné zástavby obce Hamry.

Rekonstrukce předpokládá etapizovanou intenzifikaci ČOV Žďár nad Sázavou. V rámci první etapy proběhne zkapacitnění a modernizace mechanicko-biologické linky a kalového hospodářství ČOV. Jedná se zejména o vybudování nové aktivační nádrže a dvou nových dosazovacích nádrží, z toho jedna nová nahradí stávající nevyhovující mělkou dosazovací nádrž. Dále některých navazujících objektů (čer-

pací stanice, rozdělovací objekty) a v kalovém hospodářství bude vybudován nový plynojem. Zároveň dojde k výměně řady technologických prvků ČOV, například kompletní vystrojení hrubého předčištění, aeračních elementů, míchadel, čerpadel, některých potrubí, včetně řídicího systému a přenosu na centrální dispečink.

Investiční náklady akce budou 300 milionů Kč (cena vzešla z výběrového řízení je 299 724 021,93 Kč bez DPH). Dle rozhodnutí ministra životního prostředí je na stavbu „Modernizace a intenzifikace ČOV Žďár nad Sázavou“ dotace 147 921 675 Kč. Zbytek peněz dofinancuje investor (Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko) ze svých zdrojů. Stavbu bude zajišťovat na základě uzavřené smlouvy se Svazem vodovodů

a kanalizací Žďársko firma Metrostav, a.s. Zahájení prací na stavbu „Modernizace a intenzifikace ČOV Žďár nad Sázavou“ proběhlo 17. 5. 2022 a dokončení a uvedení do zkušebního provozu se předpokládá 31. 12. 2024.

Průběh výstavby probíhá dle řádného harmonogramu bez vážnějších problémů. Prozatím jsou postaveny objekty nové biologické jednotky (aktivační a dosazovací nádrže). S dodavatelem stavby firmou Metrostav, a. s., jsme maximálně spokojeni.

Mgr. Eva Stehnová
technolog odpadních vod
divize Žďár nad Sázavou

Celkový pohled na probíhající rekonstrukci

Vizualizace zrekonstruované čistírny odpadních vod

Dotace ze SFŽP na Znojemsku stále pokračují – byly zahájeny další dvě rozsáhlé stavby kanalizace a ČOV

V obcích provozovaných VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a. s., divizí Znojmo byly zahájeny další dvě rozsáhlé stavby s podporou dotací ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP) v rámci výzvy Národního programu životního prostředí č. 4/2019. Jedná se o výstavbu nové splaškové kanalizace v obci Bezkov a rozšíření a intenzifikaci čistírny odpadních vod ve Štítarech.

Splašková kanalizace v obci Bezkov

Stavba, která byla zahájena v září 2022, řeší výstavbu nové splaškové kanalizace pro stávající zástavbu v obci Bezkov (cca 220 EO) s napojením na nově intenzifikovanou čistírnu odpadních vod v Citonících.

Splašková kanalizace je řešena jako gravitační, avšak z důvodu výškových poměrů v obci jsou některé stoky zaústěny do sedmi

přečerpávacích stanic a následně přečerpávány do výše položených částí gravitační kanalizace. Celý systém kanalizační sítě je však zaústěn do hlavní čerpací stanice s výtlačkem na nově intenzifikovanou ČOV Citonice, která byla v listopadu 2022 uvedena do trvalého provozu.

Celková délka splaškové kanalizace v obci Bezkov je navržena v délce 3 570 m, přičemž gravitační část kanalizace je z PP 250 v délce 3 261 m a výtlačné potrubí z čerpacích stanic z PE 63–90

v délce 309 m. Výtlač z hlavní čerpací stanice je pak navržen z PE 110 v délce 2 574 m a je navržen s opatřeními proti zápachu. Stavbu, jejímž investorem je svazek VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO se zajištěným spolufinancováním obce Bezkov, provádí sdružení společností MBM TRADE CZ, s. r. o. Praha a MOBIKO plus a. s., Valašské Meziříčí.

Na výše uvedené stavbě zajišťuje technický dozor investora společnost VRV a. s. Brno ve spolupráci s VAS, divizí Znojmo, která je rovněž generálním projektantem a autorským dozorem stavby.

Celkové předpokládané náklady na výstavbu činí 69,593 milionu Kč bez DPH, přičemž dotace z OPŽP je ve výši 44,365 milionu Kč. Dokončení stavby se předpokládá do konce roku 2023.

Rozšíření a intenzifikace ČOV Štítary

Na stávající ČOV Štítary jsou sváděny odpadní vody z obcí Štítary, Šumná, Lesná a z lokality Vranovská pláž. ČOV je v současné době látkově přetížená a je nutné zajistit zvýšení stávající kapacity 2 750 EO na 4 000 EO.

Stávající objekt ČOV se skládá ze 3 biologických linek a 3 kalových nádrží. V rámci rekonstrukce tohoto objektu budou provedeny především práce strojně-technické a elektrotechnické s minimálním stavebním zásahem.

Rozšíření ČOV bude o další 2 biologické linky a 2 kalové nádrže, a to výstavbou nového objektu, který bude umístěn v těsné blízkosti

objektu stávajícího. Technologicky bude odpovídat sestavě nádrží a způsobu čištění tak, aby byl co nejvíce kompatibilní se stávající ČOV.

Nový objekt je navržen jako železobetonová konstrukce se sedlovou střechou a zachovává vesnický charakter budovy a podobnost ke stávajícímu objektu. Napojený bude ze stávající nově zrekonstruované areálové komunikace a nových zpevněných ploch.

Stavbu, jejímž investorem je svazek VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO, provádí sdružení společností IMOS Brno, a. s. a VHZ-DIS, spol. s r. o. Generálním projektantem stavby je společnost AQUATIS a. s. Brno, jenž je pověřena i autorským dozorem stavby.

Na výše uvedené stavbě zajišťuje technický dozor investora společnost VRV a. s. ve spolupráci s VAS, divizí Znojmo, která se podílela i na zajištění přípravy stavby včetně vyřízení stavebního povolení.

Celkové náklady stavby činí 64,409 milionu Kč bez DPH, přičemž dotace z OPŽP je ve výši 30,161 milionu Kč. Stavba byla zahájena v únoru 2023 s termínem dokončení v srpnu 2024 a následným zahájením ročního zkušebního provozu.

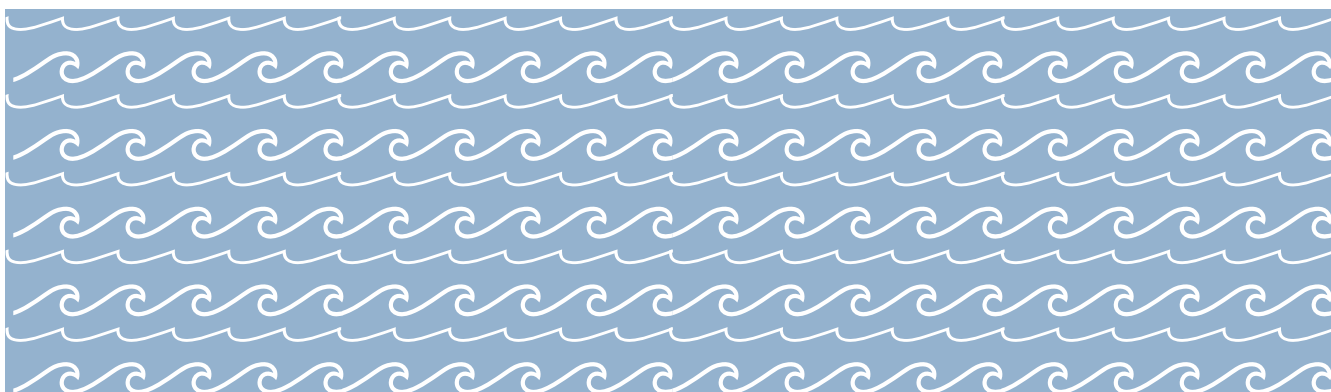
Ing. Jiří Žižka
vedoucí technického útvaru
divize Znojmo

Nově zbudovaná kanalizace v obci Bezkov bude napojena na čistírnu odpadních vod Cítönice

Kanalizace je projektovaná pro 220 EO

ČOV Boskovice se dočkala rekonstrukce

Předmětem akce „ČOV Boskovice – intenzifikace“ je zvýšení kapacity na plánovaných 20 000 EO, zahrnující zejména vybudování nové aktivační a dosazovací nádrže. Součástí projektu je také vybudování nového svozového objektu, deponií kalu a písku, dmychárny, měrného Parshallova žlabu pro měření odlehčených vod z dešťových zdrží, dávkování síranu, rozdělovacího objektu pro aktivační a dosazovací nádrže, potrubních rozvodů a elektrotechnologické části včetně SŘTP. Součástí díla je i rekonstrukce stávajících objektů česlovny, kalového hospodářství a terénní úpravy.

Akci realizuje sdružení společností ARKO-STAEGBOSKOVICE. Zahájení prací a převzetí staveniště proběhlo 11. 10. 2021. Na realizaci je dle smlouvy o dílo 700 kalendářních dní, dokončení stavby je tedy plánováno na 11. 9. 2023. Investorem je Svazek vodovodů a kanalizací města a obcí Boskovice a provozovatelem ČOV je VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., divize Boskovice.

Práce byly zahájeny na stavebních objektech nové aktivační a dosazovací nádrže. Tyto jsou v současné době stavebně a z větší části i technologicky dokončené. Byly provedené i úpravy stávajících aktivačních nádrží. Za zmínku stojí zajištění výluky na železniční trati Skalnice nad Svitavou-Boskovice kvůli štětové stěně pro zajištění stavební jámy nové aktivační nádrže. Výluka byla z důvodu zajištění bezpečnosti na trati při vytahování štětové stěny, se kterou bylo nutné manipulovat technikou v bezprostřední blízkosti železniční trati a hrozilo nebezpečí kolize s vlaky Českých drah. Výluku je nezbytné plánovat ve značném časovém předstihu kvůli zajištění náhradní dopravy. Vše se ale podařilo zdárně realizovat.

U dosazovacích nádrží došlo k doplnění šnekového stírání hlaliny (plovoucích nečistot). Tato technologie, která zajistí spolehlivější provoz a odstranění plovoucích nečistot ze všech tří dosazovacích nádrží, je v rámci České republiky použita poprvé. Tento systém je provozně i energeticky úsporný a zajistí provoz i při výrazně zvýšené tvorbě plovoucího kalu.

Dále byl proveden svozový objekt, kde nyní probíhají montáže technologického vystrojení pro dovážené kaly a splaškové vody, objekt dávkování síranu, který byl kompletně dokončen a kde již probíhá dávkování dle požadavků provozovatele.

Momentálně probíhají práce na kalovém hospodářství. Zde byly provedeny sanace betonového kalojemu, výměna provzdušňovacího roštu a bude se provádět nová linka zahuštění s rotačním zahušťovačem.

Do konce stavby nás ještě čeká realizovat objekty nové depozice kalu a písku, rekonstrukce česlovny, dmychárny a provedení elektro technologické části včetně SŘTP.

Celá intenzifikace je prováděna za provozu. Tomu je nutné přizpůsobit pracovní postupy a je nutná úzká spolupráce s provozovatelem kanalizace - VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s. Tuto spolupráci hodnotím velmi kladně a jsem rád za kvalitní tým odborníků řídících ČOV Boskovice.

Jaroslav GRMELA
stavbyvedoucí
ARKO Technology, a.s.

V rámci projektu byla vybudována nová aktivační nádrž

Šnekové stírání hlaliny u nové dosazovací nádrže

Zahájení projekčních prací na propojování vodárenských soustav na Znojemsku SV Znojmo – SV Damnice

V současné době VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., divize Znojmo zahájila přípravné práce na zpracování projektové dokumentace pro územní řízení na akci „Zajištění kvality pitné vody pro východní část Znojemska“, která řeší vodovodní propoj mezi skupinovým vodovodem (SV) Znojmo a SV Damnice, respektive mezi vodojemem Suchohrdly u Znojma a úpravnou vody Oleksovice.

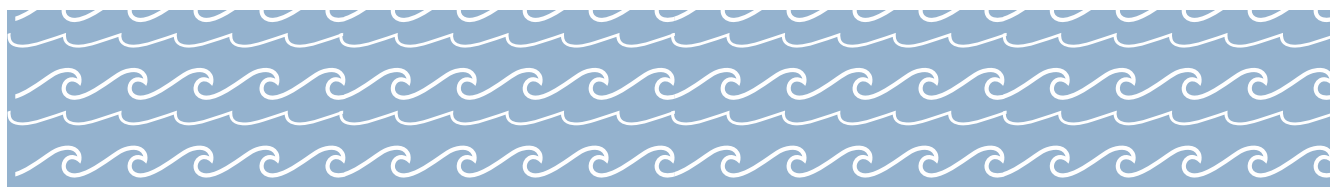
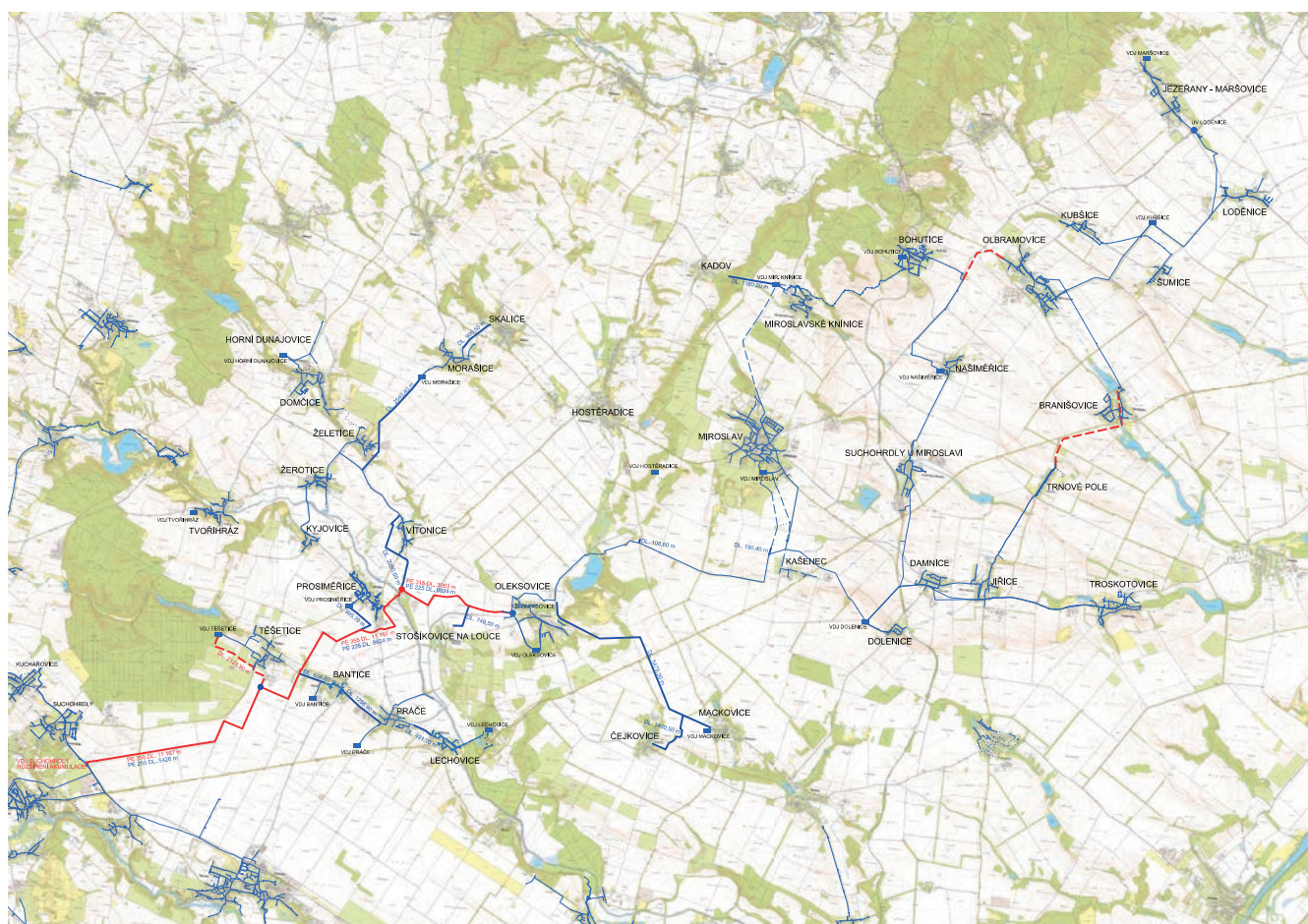
Hlavním důvodem tohoto projektu, jehož investorem je svazek obcí VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO, je řešení nevyhovující kvality pitné vody v některých místních podzemních zdrojích vody, které jsou nyní řešeny úpravami vod, popřípadě mísením vod. Přívod pitné vody ze SV Znojmo tak umožní nejen nahrazení neupravované vody nebo její ředění, ale také budoucí zrušení drobných úprav vod, respektive nutnost jejich dalších

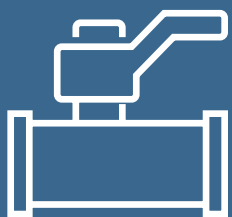
obnov a rekonstrukcí. Pro vodovody s dosud nezávadnou vodou toto řešení představuje i jakýsi alternativní zdroj pitné vody pro případ postupného či havarijního zhoršení kvality vody.

Technické řešení bude zahrnovat současně i výhledové potřeby všech obcí (svazkových i nesvazkových), které projevíly zájem o budoucí napojení na SV Znojmo, ale i komplexní řešení s možností budoucího napojení obcí zásobovaných ze SV Loděnice.

Celý investiční záměr je velmi rozsáhlý a řeší budoucí zásobení kvalitní pitnou vodou pro téměř 18 tisíc obyvatel.

Ing. Jiří Žižka
vedoucí technického úseku divize Znojmo

V Oslavanech proběhla oprava kanalizace nacházející se v hloubce 6 metrů

V roce 2021 VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., jako provozovatel provedla kamerové prohlídky kanalizační stoky v Oslavanech v ulici Letkovská. Jednalo se o zhruba 200 m úsek stoky z betonových trub o profilu DN 1 100. Ta je v části vedena za rodinnými domy v polích. Další prohlídka proběhla na navazující části kanalizačního přivaděče na ČS OV 01 Oslavany odkud se odpadní vody čerpají přes kanalizační síť města Ivančice na ČOV.

Následně bylo vypracováno odborné posouzení technického stavu sledované kanalizace, na základě kterého se vlastník infrastruktury, Svazek vodovodů a kanalizací Ivančice, rozhodl přistoupit k opravě. Po důkladném technicko-ekonomickém zvážení, zda provést opravu klasickou metodou tzn. výkopem nebo bezvýkopovou metodou, byla investorem akce zvolena varianta opravy bezvýkopovou metodou. Významným faktorem pro rozhodnutí o způsobu opravy byl

fakt, že kanalizace se nachází ve velkých hloubkách až kolem 6 m a v daném místě je poměrně vysoko hladina podzemní vody. Část kanalizace je historicky vedena i v poměrně malé vzdálenosti od staveb a hrozilo statické poškození budov. Opravu kanalizace zadal Svazek vodovodů a kanalizací Ivančice v souladu se Zákonem o zadávání veřejných zakázek VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., jako provozovateli kanalizace. VAS v oblasti speciálních sanačních prací na základě výběrového řízení spolupracovala s firmou TRASKO BVT s r.o.

Samotné práce probíhaly v měsících říjen a listopad 2022. Oprava byla provedena technologií UV LINER, při které byl použit sanační rukávec s vnitřní ochrannou vrstvou proti ohrusu. Jedná se o rukávec ze skelných vláken napuštěného, kdy po vytvrzení vzniká bezešvá sklolaminátová trubka s vysokou statickou únosností a velmi dobrými mechanickými vlastnostmi. Požadovaná statická únosnost sanačního rukávce byla předem také posouzena tak, aby zajištění stávajícího potrubí a tím prodloužení životnosti kanalizace bylo co nejefektivnější. Samotnému zatažení sanačního rukávce předcházelo důkladné vyčištění kanalizace. Rukávec byl zabalený do ochranného obalu, aby nemohlo dojít k jeho poškození při vtahování. Následně bylo provedeno jeho rozvinutí a dotlačení na stávající potrubí pomocí tlakového vzduchu. Za stálého udržování přetlaku uvnitř kanalizace došlo k rychlému vytvrzení pomocí soustavy UV lamp. Průběh vytvrzování byl řízen počítačem na základě informací ze sady čidel umístěných na soustavě UV lamp, kde je i kamera pro vizuální kontrolu rozbalení a přilnutí rukávce.

Celá akce proběhla bez neočekávaných komplikací a zkoušky vytvrzení potvrdily dosažení požadovaných parametrů vytvrzeného sanačního rukávce. Nakonec byla celá práce zkontrolována vizuálně s pomocí kanalizačních kamer.

Oprava kanalizace byla provedena bezvýkopovou metodou a technologií UV LINER

Libor Svoboda
vedoucí provozu Ivančice
divize Brno-venkov

Bobr vystavěl hráz na heraltickém přivaděči

Bobr byl přirozenou součástí přírody až do poloviny 18. století, kdy došlo z důvodu nadměrného lovu k jeho vyhubení. Po úspěšných reintrodukčních programech provedených v okolních zemích se v 70. letech 20. století bobr znovu objevuje na našem území. Jeho početnost narůstá a z obdivovaného navrátilce se na řadě míst stává nevitáný soused.

Bobr je klíčový druh mokřadních a břehových ekosystémů, který na některých stanovištích může pozitivně ovlivňovat kvalitu a akumulaci vody, výrazně přeměňovat prostředí vodních toků, vodních ploch a jejich přilehlého okolí. Na straně druhé se životní prostředí projevy bobrů dostávají do střetu s hospodářskými zájmy člověka v krajině. Mezi nejčastější konflikty patří konzumace dřevin a zemědělských plodin, zamokřování či zaplavování pozemků v důsledku přehrazení toku nebo narušování hrází rybníků a protipovodňových hrází hrabáním nor.

Přesně tyto schopnosti se rozhodl bobr praktikovat v místě důležitého vodárenského zařízení v lokalitě mezi Pokojovicemi a Podheralticemi na Stařeckém potoku. Bobr zde postupně vystavěl hráz, která způsobila zatopení poměrně velkého území. V místě zátopy se nachází přivaděč LT DN 250 z Heraltic do Třebíče, přivaděč pro obec Pokojovice PE 90 a odbočení pro lokalitu „Rokytnicko“ včetně odkalovacího zařízení. Toto zařízení je nyní v případě havárie nedostupné. Svazek obcí VODOVODY A KANALIZACE připravuje nedaleko výstavbu nové úpravní vody, přičemž v zátopě bobří hráze bude umístěna armaturní šachta s nápojným místem na stávající vodovodní přivaděč. Vzhledem k tomu, že je bobr stále aktivní a svoji hráz postupně vylepšuje, hrozí také vyliť vody na krajskou komunikaci III. třídy.

U nás má bobr status zvláště chráněného druhu a tak odstranění hráze není tak jednoduchou záležitostí, jak by se mohlo zdát. Proto jsme tuto záležitost konzultovali s odborem životního prostředí Městského úřadu v Třebíči. Zde nás však odkázali na příslušný odbor Krajského úřadu, v jehož kompetenci je ochrana zvláště chráněného druhu. Bylo svoláno jednání za účasti VAS, zástupců obcí, správce toku a Ing. Jitky Novotné z odboru životního prostředí Kraje Vysočina.

Na místním šetření zjistila paní Novotná, že hráz není rozmnožovací, ale potravní. Tu si bobři budují na podzim, kdy přecházejí z bylinné stravy na dřeviny. V této době je největší intenzita kácení stromů, z nichž bobři okusují malé větve, které si ukládají pod vodní hladinou jako zásobárnu potravy v zimních měsících.

Česká republika je z hlediska ochrany populace bobra evropského rozdělena na tři typy území (tzv. zóny A, B a C). Nejvyšší stupeň ochrany je v zóně A, kterou tvoří celkem 8 evropsky významných lokalit zařazených do soustavy NATURA 2000. Zde by veškerá opatření měla být zejména preventivní a zohledňovat zachování populace bobra evropského. Zóna B, kterou tvoří většina území ČR, je zónou přechodovou, kde je zájem na ochraně bobrů podřízen hospodářským a jiným zájmům člověka. Smyslem zóny B je omezení negativních dopadů aktivit bobrů, jež jsou překážkou v rozvoji, užívání nebo údržbě krajiny. Zóna C je území s vysokým rizikem vzniku závažných ekonomických škod i ohrožení bezpečnosti obyvatel. Jednotlivá oblast zahrnuje rozsáhlé jihočeské rybníční soustavy, které mohou být snadno narušitelné bobrem a jeho přítomnost zde je nežádoucí.

Naše hráz se nachází v zóně B, kde je omezení jeho činností možné, ale podléhá rozhodnutí Krajského úřadu, odboru životního prostředí. Toto rozhodnutí nám umožňuje dvě opatření. První je možné realizovat již v průběhu zimy. Tím je snížení úrovně hladiny v nádrži instalaci výpust-

né trubky, která se zabuduje do hráze, je vyvedena min. 3 m do prostoru zátopy, kde se její vtok musí opatřit ochranným košem například z kari sítě, aby se zamezilo bobroví v přístupu ke vtoku, který by jinak okamžitě ucpal. Druhým opatřením je úplné zničení hráze a odstranění všech dřevin v okolí, čímž se dané místo stane pro bobra nezajímavým a odstěhuje se na jiné příhodnější místo. Toto opatření je možné realizovat pouze dva měsíce v roce, a to jeden měsíc v jarním období od poloviny března do poloviny dubna, tzn. po konci zimního období a před začátkem období rozmnožování. Na podzim je to možné na přelomu října a listopadu. Veškerá opatření jsou podrobně popsána v publikaci „Průvodce v soužití s bobrem“, kterou vydala česká zemědělská univerzita v Praze v r. 2016 a je dostupná na internetové adrese <https://www.zachranneprogramy.cz/bobr-evropsky/pruvodce-v-souziti-s-bobrem/>

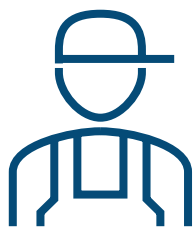
Rozhodnutí Krajského úřadu bylo vydáno na konci ledna. Proto jsme se rozhodli, že snižování hladiny na cca 1 měsíc již provádět nebudeme a počkáme na 15. března, kdy máme povoleno rozebrat celou hráz. Dále nám nezbývá než doufat, že si bobr vybere pro svůj život jiné místo a hráz již neobnoví.

Ing. Michal Ondráček
výrobně technický náměstek divize
Třebíč

Ing. Jan Urbánek
vedoucí provozu VaK Třebíč venkov

Bobři vybudovali potravní hráz

Netradiční výměna vodovodního a kanalizačního potrubí ve Vranově nad Dyjí

Kvůli neustále se opakujícím poruchám na vodovodním a kanalizačním potrubí ve Vranově nad Dyjí bylo rozhodnuto o jejich výměně během letních měsíců loňského roku. Potrubí z oceli vedou přes most, po kterém denně přejede nespočet účastníků silniční dopravy. Vodovodní potrubí DN 150 bylo prorezlé a kanalizační potrubí DN 100 bylo zanesené. Po schválení této neplánované výměny vlastníkem a též investorem akce (Svazkem VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO) byly práce započaty.

Největším problémem při řešení této opravy bylo lešení. Podmínkou Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje (SÚS) bylo, aby se lešení nedotýkalo zábradlí na mostě a nebylo na něm kotvené. Povodí Moravy, s. p., k tomu stanovilo podmínku, že lešení nesmí stát ve vodě, aby stavba vodu neznečistila. Ani postavit pontony nebylo možné, protože vyřídit povolení pro tento typ lešení by trvalo velmi dlouho. Nakonec byl vypracován návrh pojízdného lešení PERI-UP Flex od společnosti PERI, spol. s r. o., která je jedním z největších výrobců bednění a lešení na světě.

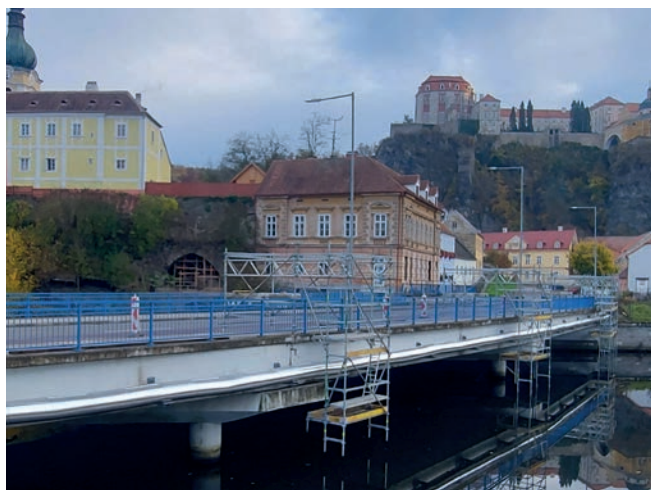
Celá výměna byla do detailu naplánována a byl sestaven harmonogram prací na jeden měsíc, po který bylo lešení v našem pronájmu. Protože na mostě stojí čtyři sloupky veřejného osvětlení od sebe vzdálené 20 m, bylo potřeba postavit tři pojízdné stacionární věže a jednu pevnou část lešení. Tyto věže byly osazeny kolečky a mezi sloupky se posouvaly. Po oznámení všem dotčeným institucím, včetně například zástupců Městského úřadu Vranov nad Dyjí, odboru památkové péče a vodoprávního úřadu, bylo za víkend lešení postaveno.

Staré oplechování bylo odebráno a stará izolační vata byla odvezena na skládku. Všechny práce byly prováděny s nejvyšší opatrností tak, aby nedošlo ke znečištění vodního toku. Po obnovení potrubí bylo provedeno přepojení na předem připravený by-pass (neboli náhradní oběh), který byl položen z PE DN 63 na druhé straně mostu. Po dvouhodinové odstávce byla voda přepojena na dočasné vodovodní potrubí. Následně bylo staré

potrubí rozřezáno a odvezeno do kovošrotu. Další podmínkou SÚS bylo natřít konzoly, na kterých je osazeno oplechované potrubí, což bylo provedeno následně. Nové vodovodní potrubí bylo navrženo ze silnostěnného PE 100 DN 160×14,6 mm a kanalizační potrubí PE 100 DN 110×10,0 mm SDR 11. Toto speciální vodovodní potrubí musel vedoucí útvaru zásobování naší divize objednat až z Německa. Tyče dlouhé 12 m byly pod mostem uchyceny v objímkách, následně svařeny a po tlakové zkoušce a dezinfekci bylo potrubí přepojeno zpět na nový vodovodní řad. Poté nastoupil se svými pracemi provoz kanalizací. Manažer kanalizačních sítí provedl výpočet, jak dlouho vydrží natékat odpadní vody do jímky kanalizační čerpací stanice (KČS), aniž by přetekla – byly to dva dny. S kolegy z provozu KČS bylo předem vyčerpáno a demontováno staré kanalizační potrubí. Nové kanalizační potrubí bylo následně uloženo a svařeno opět provozem vodovodů. Po tlakové zkoušce bylo zpátky napojeno i nové kanalizační potrubí. Následovalo zaizolování a oplechování obou potrubí externí firmou. Po uklizení, demontování lešení a terénních úpravách byly práce ukončeny.

Rád bych kolegům z obou provozů poděkoval. Vyzkoušeli jsme si, že umíme pracovat i v nestandardních podmínkách a že zvládneme tak velkou akci i při vykonávání běžných úkolů na provozech.

Jan Hlatký
manažer distribuce vody
divize Znojmo

Kvůli výměně potrubí na mostě muselo být použito pojízdné lešení

Poruchy se na vodovodním a kanalizačním potrubí stále opakovaly, výměna tedy byla nevyhnutelná

Vše se nemusí řešit bouráním

V minulém roce začala oprava skladu materiálně technického zabezpečení (MTZ) v areálu divize Jihlava. Sklad MTZ byl v havarijním stavu, protože jeden z nosných prvků střešy na straně uložení praskl a hrozilo jeho zřícení.

K velkému překvapení došlo v březnu loňského roku, kdy přišel vedoucí skladu MTZ a sdělil, že praskl nosník střešy nad kanceláří skladu. Po letmém ohledání místa bylo rozhodnuto zavolat Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočiny, aby bylo provedeno prvotní zajištění a zabezpečení, které by vedlo k zamezení zřícení střešy a neohrozilo okolí skladu. Po tomto zajištění byl sklad uzavřen a pracovníci skladu MTZ byli přemístěni do náhradních prostor budovy A.

V další fázi byl osloven statik firmy STABIL s.r.o., který provedl nutné výpočty a vypracoval odborný posudek na stav skladu MTZ a následné možnosti, jak tuto komplikovanou situaci řešit. Variant bylo několik. Jedna z variant bylo

úplné zbourání skladu a postavení nového. Další variantou bylo odstrojení střešy a provést na stávající obvodové stěny nové vazníky, včetně provedení kompletního střešního pláště. Poslední variantou bylo vytvoření ocelové nosné vestavby do stávající skeletové konstrukce.

Poslední varianta byla nakonec zvolena jako nejlepší, a to nejen z finančního hlediska, ale také z hlediska rychlosti provedení. Úplné zbourání skladu a výstavba nového by pro divizi Jihlava znamenal neúnosný finanční závazek v řádu desítek milionů Kč, protože jen samotná demolice a následný odvoz sutin se v dnešní době pohybuje v částce několik milionů Kč.

Samozřejmě před samotnou opravou skladu MTZ muselo dojít k jeho vyskladnění do náhradních prostor. Z důvodu bezpečnosti proto musel být sklad MTZ vyztužen dřevěnými trámy pod každým vazníkem, aby bylo eliminováno riziko zřícení.

Vlastní zástavba ocelové nosné konstrukce do prostoru skladu MTZ trvala cca 4 měsíce. Práce provedla firma EKOS výrobní družstvo, která zvítězila ve vypsání výběrovém řízení. Stavba byla dokončena dne 10. 1. 2023.

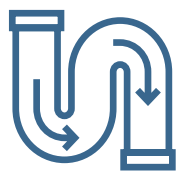
Jan Novotný
technik BOZP a PO
divize Jihlava

Řešením opravy bylo vytvoření ocelové nosné vestavby do stávající skeletové konstrukce

Z důvodu bezpečnosti při vyklizení byl sklad MTZ vyztužen dřevěnými trámy

Na třebíčské náměstí se vrátily kašny

Chloubou téměř všech historických měst byly kašny na jejich náměstích. Nebyly jen zásobárnami vody, ale zejména uměleckými díly.

Stejně tak tomu bylo i v Třebíči. Její náměstí, které patří k největším v republice, zdobily hned kašny tři. Sochy na nich byly zhotoveny v polovině 18. století a zpodobňovaly tři světce – Sv. Václava, Sv. Floriana a Sv. Šebestiána.

Vodu do kašen přivádělo dřevěné potrubí z rybníků v údolí Týnského potoka. Dnes je těžko představitelné, že voda z rybníků sloužila v kašnách pro potřeby tehdejších domácností i pro napájení dobytka. Tento stav nebyl dlouhodobě udržitelný, a tak vedení tehdejšího města rozhodlo o modernizaci vodovodu.

Uznávaný odborník Ing. Karel Kress byl autorem projektu, který sice doporučil využívat vodu z rybníků v Týnském údolí, ale na modernější bázi. Navrhl odebrat vodu z většího Vodovodního rybníku, upravit jeho hráz, vybudovat zde stan-

dardní odběrný objekt a pískovou filtraci. Kašny na třebíčském náměstí byly v roce 1887 zbourány a nahrazeny výtokovými stojany, a to i v přilehlých částech Jejkov a Stařečka. V červnu roku 1888 byl slavnostně zahájen provoz nového vodovodu, barokní sochy ze zbouraných kašen byly přemístěny na různá místa ve městě. Jejich stanoviště se měnila, dle rozvoje města i politických režimů, ale ta poslední byla – Sv. Václav u třebíčské nemocnice, Sv. Florian u budovy bývalého okresního úřadu a Sv. Šebestián u kostela Sv. Martina.

V období 2020 až 2022 proběhla rozsáhlá rekonstrukce třebíčského náměstí. Kromě výměny všech inženýrských sítí, nového dláždění, změn v dopravě, parkování a nové zeleně, byly formou architektonické soutěže řešeny i vodní prvky. Díky tomu se po 135 letech vrátily na třebíčské náměstí

i kašny. Na rozdíl od dob minulých jsou „jen“ dvě. Obě jsou moderního designu s atraktivními prvky. Ta východnější více připomíná klasickou kašnu, má talířovou základnu a samozřejmě naprogramované řízení vodotrysků. Ze sousedící lavičky ji hlídá kovaná ještěrka. Druhá kašna, blíže středu náměstí, je naopak v designu odvažnější. Představuje zlatý kruhový prstenec, umístěný cca 3 m nad zemí, ze kterého směrem dolů – nebo ze země proti němu – opět v naprogramovaném režimu, tryskají proudy vody. Dle zájmu a reakcí všech návštěvníků, ať již při slavnostním otevření náměstí v září 2022, nebo při vánočním osvětlení na konci roku, je zřejmé, že nové kašny přispěly ke zvýšení atraktivity města Třebíče. A možná i k potvrzení výroku, že bez vody by náměstí nežilo... a nejen ono.

Ing. Jaroslav Hedbávný
ředitel divize Třebíč

Původní kašna na třebíčském náměstí

První kašna má talířovou základnu

Druhá kašna je tvořená zlatým prstencem

Stavba „Intenzifikace ČOV Vranov nad Dyjí“ získala 2. místo

V rámci 20. ročníku soutěže Stavba Jihomoravského kraje 2021 byla stavba „Intenzifikace ČOV Vranov nad Dyjí“ oceněna 2. místem v kategorii vodohospodářských a ekologických staveb.

Stavba, jejímž investorem byl svazek obcí VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO, byla zahájena v březnu 2020 a dokončena v červnu 2021 s následným ročním zkušebním provozem, který je již úspěšně ukončen. ČOV s novou kapacitou 1 800 EO je tedy v trvalém provozu.

Čistírna odpadních vod má nyní kapacitu 1 800 EO

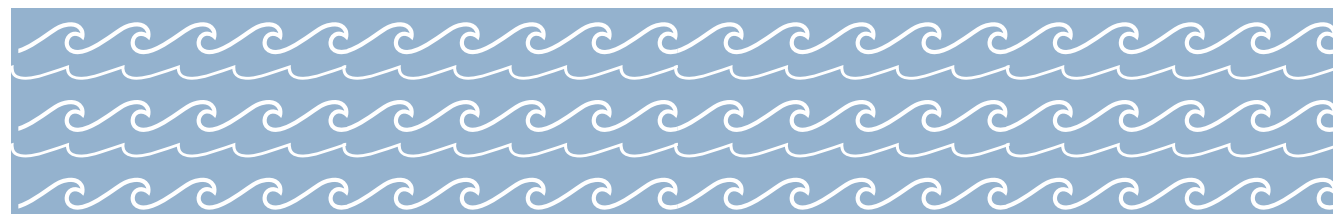
Generálním zhotovitelem stavby byla společnost SWIETELSKÝ stavební s. r. o., odštěpný závod Dopravní stavby MORAVA, Brno, přičemž na technologickém vybavení čistírny spolupracovala společnost VHZ-DIS spol. s r. o. Generálním projektantem stavby byla společnost DUIS s. r. o. Brno a technický dozor zajišťovala společnost VRV a. s. Brno ve spolupráci s VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a. s., divizí Znojmo.

Celkové náklady stavby činily 48,3 milionu Kč bez DPH, přičemž dotace z Operačního programu Životní prostředí byla ve výši 16,5 milionu Kč.

Ing. Jiří Žižka
vedoucí technického útvaru
divize Znojmo

Obdrželi jsme 2. místo v kategorii vodohospodářských a ekologických staveb

VAS podpořila 7. ročník soutěže „Jižní Morava čte“

Divize Boskovice se i v loňském roce výrazně zaměřila na vzdělávání budoucích generací v oblasti důležitosti vody a principech, jak bychom s ní měli do budoucna zacházet.

Do tohoto konceptu zapadla podpora soutěže „Jižní Morava čte“, do které se zapojila i knihovna v Boskovicích. Navíc mottem soutěže byl slogan: „Co vypráví voda“. V Boskovicích se do soutěže, která je nedílnou součástí projektu, zapojilo přes 50 dětí.

„Za podporu projektu a za knižní ceny o vodě pro vítěze děkujeme společnosti přes vodu nejpovolanější VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s., divizi Boskovice. Zároveň pro nás zajistili prohlídku čistírny odpadních vod na Hrádkově. Pro nás to byl velmi vítaný a samozřejmě významný partner,“ přiblížila vedoucí knihovny Miroslava Jurdičová. „Soutěž se

odehrávala v několika kategoriích. Děti nám odevzdávaly výtvarná nebo literární díla. Nejčastěji zpracovávaly témata moře a podmořského světa, ale třeba také rybníky. Fantazie byla veliká,“ dodala.

„Letos jsme se hodně zaměřili také na vzdělávání dětí v oblasti šetrného zacházení s vodou. Snažíme se, aby i děti začaly mít určité povědomí o důležitosti a nenahraditelnosti pitné vody,“ uvedl ředitel VAS Boskovice Ing. Petr Fiala.

Mgr. Jan Kaluža
vedoucí útvaru ředitele
divize Boskovice

Mottem soutěže byl slogan: „Co vypráví voda“

Díky nám se dárci krve dočkají elektronického dotazníku

Konec složitému vyplňování osobních údajů dárců krve, které jsou nutné před každým odběrem krve. A to díky daru z divize Brno-venkov na podporu projektu Transfuzního a tkáňového oddělení Fakultní nemocnice Brno na vznik elektronického dotazníku pro dárci krve.

„Elektronický dotazník bude mít řadu výhod. Dárce nebude muset vyplňovat údaje, které se neustále opakují nám to velmi usnadní práci s dárci, urychlí průchod každého dárce, umožní spoustu údajů lépe statisticky vyhodnocovat a uchovávat v elektronické podobě. Věřím, že to bude další krok, který přispěje ke zlepšení naší práce a kladně jej budou vnímat i naši dárci,“ vysvětlila MUDr. Hana Lejdarová, primářka Transfuzního a tkáňového oddělení FN Brno. V neposlední řadě bude mít elektronický dotazník také pozitivní vliv na naše životní prostředí, protože klesne spotřeba papíru. „S transfuzní stanicí spolupracujeme dlouhodobě, řada našich zaměstnanců jsou právě zde evidovaní jako dárci krve. Už v minulosti jsme proto přispěli na mobilní transfuzní stanici, s níž je možné vyjet na odběry i mimo nemocnici. Jsme rádi, že se tato spolupráce neustále vyvíjí a podílíme se tak na tom, aby byl dostatek krve pro potřebné lékařské zákroky,“ uvedl ředitel divize Brno-venkov Ing. Ivan Vavro při předání daru primářce Transfuzního a tkáňového oddělení FN Brno MUDr. Haně Lejdarové, čehož se účastnil i předseda dobrovolného svazu obcí Vodovody a kanalizace Bílovicko Ing. Vladimír Kalivoda.

Tereza Čadíková
referent speciálních činností
divize Brno-venkov

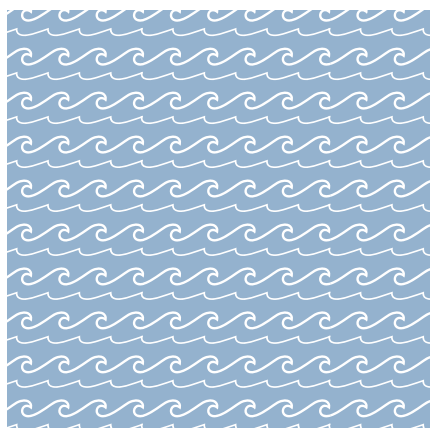
Finanční dar předali ředitel divize Brno-venkov Ing. Ivan Vavro a předseda svazu obcí Vodovody a kanalizace Bílovicko Ing. Vladimír Kalivoda

Dar Nemocnici Nové Město na Moravě

Ke konci roku 2022 VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., divize Žďár nad Sázavou poskytla Nemocnici Nové Město na Moravě dar – finanční prostředky ve výši 100 000 Kč.

Dar bude použit na nákup sanitních vozů pro potřeby obdarovaného.

Ing. Zdeněk Mattis
referent speciálních činností
divize Žďár nad Sázavou

Nemocnice Znojmo bude mít nový diagnostický přístroj

Už mnoho let VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., pomáhá v regionu, kde provozuje vodovody a kanalizace, na těch nejpotřebnějších místech. „V posledních letech byla i vzhledem k vážnosti epidemiologické situace naše pomoc směřována především do nemocničních zařízení. Jasnou volbou proto pro nás byla znojemská nemocnice,“ uvádí ředitel znojemské divize VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s., Ing. Zdeněk Jaroš, MBA.

Koncem loňského roku proto divize Znojmo poskytla Nemocnici Znojmo, příspěvkové organizaci finanční dar ve výši 100 000 Kč, za který bude pořízen diagnostický přístroj ID NOW pro rychlou a kvalitativní detekci původce onemocnění

COVID-19. Přístroj bude využíván na Urgentním příjmu, kde budou mít zdravotníci možnost činit rychlejší a efektivní klinická rozhodnutí pro stanovení diagnózy, léčby. Rychlá identifikace onemocnění současně snižuje možnost dalšího šíření nemoci.

„VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s., naši nemocnici opakovaně podpořila a my si velmi vážíme toho, že nejen v době pandemie je znojemská nemocnice vnímána, jako důležité zdravotnické zařízení na Znojemsku, kterému tak pomáhá pečovat o zdraví pacientů,“ uvedl MUDr. Martin Pavlík, Ph.D., ředitel Nemocnice Znojmo.

Bc. Hana Janků
asistentka ředitele divize Znojmo

Ředitel Nemocnice Znojmo MUDr. Martin Pavlík, Ph.D. převzal finanční dar z rukou ředitele VAS, divize Znojmo Ing. Zdeňka Jaroše, MBA

Vánoční plavání s Vodárenskou

Po odmice způsobené Covidem-19 jsme opět podporovali sportovní aktivity určené pro děti. V samém závěru roku jsme zařadili akci pod názvem „Vánoční plavání s Vodárenskou“, která proběhla o druhém svátku vánočním. Po celé pondělí 26. prosince 2022 si tak děti ve věku do 15 let mohly zaplavat a využít vodní atrakce v Městských lázních v Boskovicih zcela zdarma. Této možnosti zaplavat si o vánočních svátcích využilo na 141 dětí.

Ředitel boskovické divize VAS Ing. Petr Fiala k této akci sdělil: „Naše společnost jako společensky odpovědná firma dlouhodobě finančně podporuje různé akce pro děti s cílem rozvíjet jejich pohybové aktivity. Proto jsme si i tentokrát dali předsevzetí vyhládat rodiny od televizních pohádek a stolů s cukrovím a trochu si zdravě zasportovat. Věřím, že tento vánoční dárek rodinám s dětmi udělal radost. VODÁ-

RENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., naplňuje pořádáním podobných akcí svoje motto: Voda a lidé – partneři pro život.“

Mgr. Jan Kaluža
vedoucí útvaru ředitele
divize Boskovice

Návštěva Mikuláše na dětském oddělení nemocnice Boskovice a Betany Boskovice

Mikulášské balíčky dostaly děti v nemocnici Boskovice

Zpřijemili jsme dětem v nemocnici Boskovice a klientům Betany Boskovice, která poskytuje individuální podporu a péči lidem s mentálním a kombinovaným postižením lehkého a středního stupně, období Mikuláše formou mikulášské nadílky. Připravené balíčky vykouzlily úsměv na tváři jak u dětí v nemocnici, tak i u dospělých klientů Betany.

„Mikulášské balíčky dostáváme každoročně jak pro pobytové, tak ambulantní klienty. Je to pro ně taková zajímavá věc, která potěší,“ pochvaluje si vedoucí stacionáře Betany David Zachoval s tím, že s VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a. s., si nemůže vynachválit dlouhodobou spolupráci.

Mgr. Jan Kaluža
vedoucí útvaru ředitele
divize Boskovice

JI	Báňa Josef	TR
----	------------	----

Adresa redakce: Soběšická 820/156, Lesná, 638 00 Brno
Šéfredaktorka: Mgr. Iva Librova, MBA, librova@vasgr.cz, telefon: 545 532 266
Redakční rada: RNDr. Zdenka Boháčková (generální ředitelství), Ing. Tereza Fialová (generální ředitelství),
Marta Bojková (divize Třebíč), Bc. Hana Janků (divize Znojmo), Mgr. Jan Kaluža (divize Boskovice),
Tereza Čadíková (divize Brno-venkov), Ing. Zdeněk Mattis (divize Žďár nad Sázavou),
Jan Novotný (divize Jihlava), Ing. Veronika Svobodová (generální ředitelství)
Fotografie na titulní straně: Ing. Jaroslav Hedbávný
Grafické zpracování a tisk: MAGIC studio s.r.o.
Registrováno Ministerstvem kultury ČR: MK ČR E 20635

www.vodarenska.cz
FB @vodarenska

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., je v České republice největší ryze česká firma provozující vodohospodářskou infrastrukturu. Jejími vlastníky jsou prostřednictvím společnosti Svaz VKMO s.r.o. města, obce nebo jejich svazky. Veškerý zisk tak zůstává v tuzemsku a je využit na obnovu vodohospodářské infrastruktury. VAS dodává pitnou a čistí odpadní vodu pro více než 550 tisíc obyvatel v 727 obcích okresů Brno-venkov, Blansko a Znojmo na jihu Moravy, na Vysočině zásobuje obyvatele pitnou vodou v okresech Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou. Její odborníci zajišťují provoz více než 83 úpraven vod a 165 čistíren odpadních vod. Ve společnosti pracuje přes tisíc zaměstnanců.